

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گلستان

بررسی وضعیت توسعه ای استان گلستان و عدم تعادل های درون منطقه ای

مهارتوزم و رشد تولید
۱۴۰۲

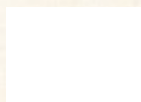

سازمان مدیریت و برنامه ریزی
استان گلستان

گلستان، نگارستان ایران

رئوس مطالب

گام های گزارش

معرفی استان گلستان

1

روش شناسی

2

تبیین شاخص ها و نتایج برآورد ناترازی ها

3

اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و راهکارهای پیشنهادی جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها

4

❖ معرفی استان ❖

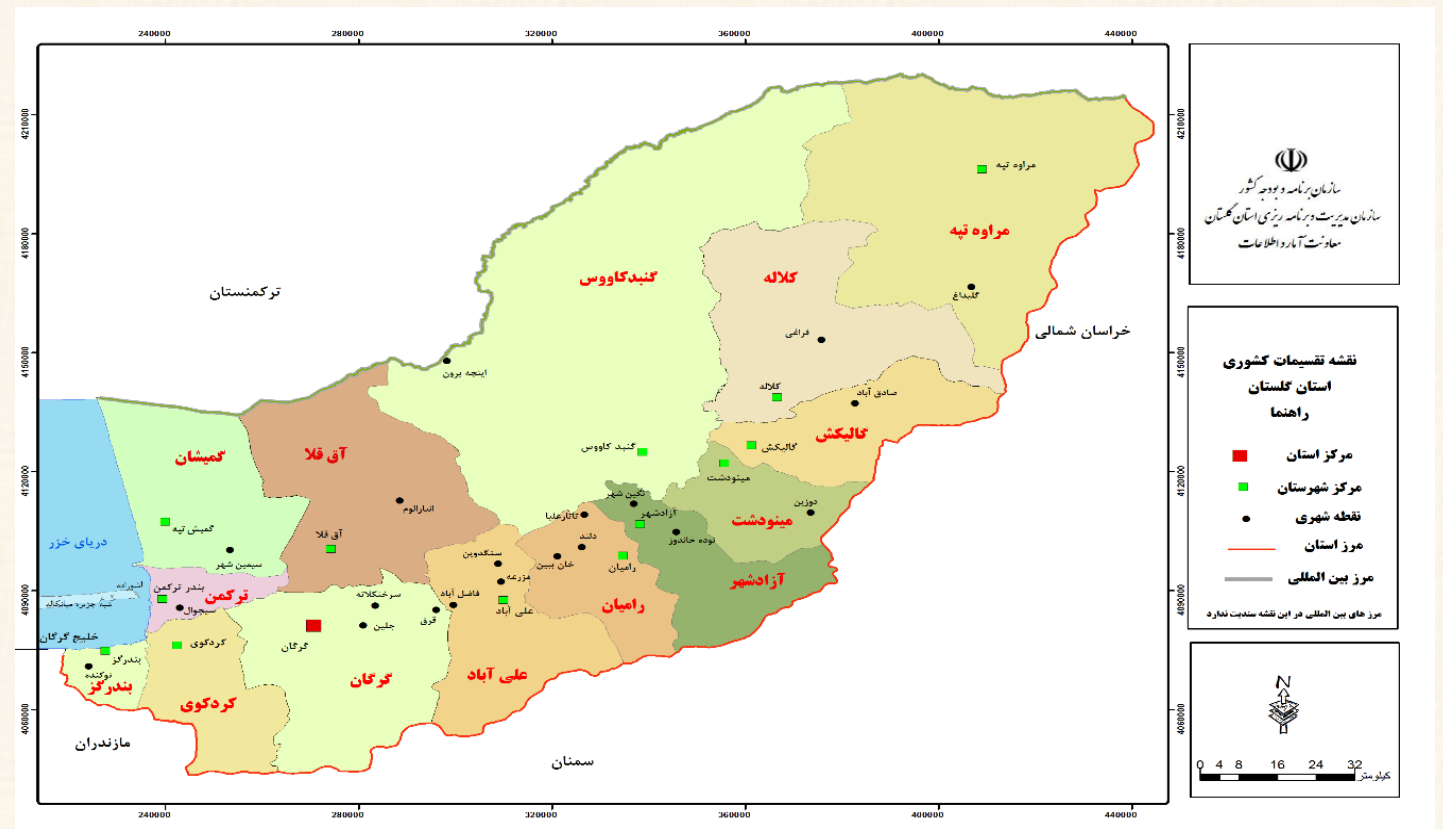
❖ موقعیت جغرافیایی استان گلستان - سال ۱۴۰۱ ❖

استان گلستان از شمال به کشور ترکمنستان دارای ۳۴۸ کیلومتر مرز خشکی و ۹۰ کیلومتر مرز آبی، از جنوب به استان سمنان، از شرق به استان خراسان شمالی و از غرب به استان مازندران و دریای خزر محدود می شود.

مساحت استان : ۲۰۴۳۸ کیلومتر مربع

سهم مساحت استان در کشور : ۱,۲۵ درصد

رتبه مساحت استان در کشور : ۲۱

شاخص های کلان اقتصادی

- ✓ **جمعیت:** ۲۰۶۴۹۰۹ نفر (۲,۳۵ درصد)
- ✓ **مساحت:** ۲۰۴۳۸ کیلومتر مربع (۱,۲۵ درصد)
- ✓ **سطح زیر کشت محصولات کشاورزی:** ۵۱۵ هزار هکتار (۳,۳ درصد)
- ✓ **تولید ناخالص داخلی:** ۱۰۴ همت (۱,۲۶ درصد)
- ✓ **درآمدهای عمومی:** ۲ همت (۰,۴۶ درصد)
- ✓ **اعتبارات تملک (بودجه عمومی):** ۷ همت (۲,۲۴ درصد)
- ✓ **منابع آب برنامه ریزی شده:** ۱۷۰۶ میلیون مترمکعب
- ✓ **طول مرز آبی:** ۹۰ کیلومتر (حدود ۳,۳ درصد کشور)
- ✓ **طول مرز خشکی:** ۳۴۸ کیلومتر (حدود ۶ درصد کشور)

شاخص های عمومی

علل اصلی پایین بودن در آمد سرانه و بالا بودن فقر استان متأثر از سیاست های ملی در دهه های اخیر:

- تأمین محصولات استراتژیک در راستای امنیت غذایی کشور.
- قیمت گذاری مصوب دستوری محصولات استراتژیک.
- محدودیت فعالیت های بزرگ صنعتی در استان های شمالی.
- برخورداری پایین استان از پروژه های کلان زیرساختی در بخش آب و انرژی.
- برخورداری پایین استان از صندوق توسعه ملی و هلدینگ های سرمایه گذاری وابسته به دولت.
- پایین بودن درآمد سرانه منجر به فشار بیش از حد به منابع آبی و سرزمینی شده به طوری که منابع آب برنامه ریزی شده استان طی ۱۵ سال گذشته از ۲,۵ میلیارد مترمکعب به کمتر از ۱,۷ میلیارد مترمکعب رسیده است. به عبارت دیگر به ازاء هر دو سال معادل حجم سد نرماب را از مخازن طبیعی زیرزمینی از دست می دهیم.
- متأسفانه استان دچار فروزشست زمین، ریزگردها، تخریب شدید منابع طبیعی، آب و خاک و گسترش بیابان شده است.

برخورداری استان از پروژه های کلان زیرساختی

- ✓ **سد:** ۲۴۴ میلیون مترمکعب (۰,۷٪ کشور)
- ✓ **نیروگاه:** ۹۵۲ مگاوات ساعت
- ✓ **آزادراه:** فاقد آزاد راه
- ✓ **بندر فعال دریایی:** فاقد بندر فعال دریایی
- ✓ **سرمایه گذاری خارجی:** ۲۲۵۰ هزار دلار (رتبه ۲۶ کشور)
- ✓ **صندوق توسعه ملی:** ۵ میلیون دلار (رتبه ۳۱ کشور)

نقش استان در امنیت غذایی کشور

- ✓ **گندم و جو:** ۹۱۱ هزار تن (۶,۷٪ کشور)
- ✓ **دانه های روغنی:** ۱۲۱ هزار تن
- ✓ **مرغ:** ۲۵۶ هزار تن (سالنامه) (۴,۹ درصد کشور)
- ✓ **تخم مرغ:** ۷۱ هزار تن (سالنامه) (۶ درصد کشور)
- ✓ **گوشت قرمز:** ۳۰ هزار تن (سالنامه) (۳,۳ درصد کشور)
- ✓ **شیر:** ۳۱۵ هزار تن (سالنامه) (۲,۹ درصد کشور)

سهم زیرساخت های استان در تامین امنیت غذایی کشور

- ✓ **آب:** ۱۳۲۳ میلیون مترمکعب
- ✓ **مراکز:** ۷۰۰ هزار هکتار
- ✓ **اراضی کشاورزی:** ۴۶۷ هزار هکتار (گندم، شلتوک، دانه های روغنی) (۹۰,۷ درصد از سطح زیر کشت اراضی کشاورزی استان)

نقش استان در تولیدات صنعتی کشور

- ✓ **ید:** ۴۳۱ هزار تن (۱۰۰ درصد کشور)
- ✓ **سیمان:** ۸۷۰ هزار تن
- ✓ **فولاد:** ۸۰ هزار تن

شهرستان	مساحت	شهرستان	بخش	دهستان	شهر	آبادی های دارای سکنه (آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵)	کل آبادی ها
استان	۲۰۴۳۸	۱۴	۲۷	۶۰	۳۵	۱۰۲۴	۱۰۶۵
بندرگز	۲۳۹	۱	۲	۴	۲	۲۴	۲۶
ترکمن	۲۹۱	۱	۲	۴	۲	۲۵	۲۶
علی آباد کتول	۱۱۶۰	۱	۲	۴	۴	۷۴	۷۷
کردکوی	۸۱۹	۱	۱	۳	۱	۳۲	۳۵
گرگان	۱۶۱۶	۱	۲	۵	۴	۹۵	۱۰۸
گنبد کاووس	۵۰۷۱	۱	۲	۶	۳	۱۷۸	۱۷۸
مینودشت	۶۶۲	۱	۲	۴	۲	۷۳	۷۴
آق قلا	۱۷۶۴	۱	۲	۵	۲	۸۵	۸۶
کلاله	۱۷۵۲	۱	۲	۵	۲	۱۱۴	۱۱۷
آزادشهر	۸۷۳	۱	۲	۴	۳	۵۲	۶۰
رامیان	۷۸۱	۱	۲	۴	۴	۶۶	۶۸
گمیشان	۱۲۸۵	۱	۲	۴	۲	۳۱	۳۲
گالیکش	۹۱۵	۱	۲	۴	۲	۶۰	۶۳
مراوه تپه	۳۲۱۰	۱	۲	۴	۲	۱۱۵	۱۱۵

شهرستان	جمعیت (نفر)	درصد از جمعیت استان	مساحت (کیلومتر مربع)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	جمعیت شهری	جمعیت روستایی	نرخ شهرنشینی (درصد)
استان گلستان	۲,۰۶۴,۰۹۳	۱۰۰	۲۰۴۳۸/۳۱	۱۰۱	۱,۱۵۱,۵۷۹	۹۱۲,۵۱۵	۵۵/۷۹
بندرگز	۵۳,۷۶۴	۲/۶۰	۲۳۹/۳۱	۲۲۴/۷	۳۳,۱۰۰	۲۰,۶۶۴	۶۱/۵۷
ترکمن	۸۵,۷۸۴	۴/۱۶	۲۹۱/۴۱	۲۹۴/۴	۶۲,۴۷۸	۲۳,۳۰۶	۷۲/۸۳
علی آباد کتول	۱۵۴,۱۰۹	۷/۴۷	۱۱۶۰/۱۹	۱۳۲/۸	۹۰,۳۴۲	۶۳,۷۶۷	۵۸/۶۲
کردکوی	۸۱,۵۴۲	۳/۹۵	۸۱۸/۹۴	۹۹/۶	۴۷,۷۱۷	۳۳,۸۲۴	۵۸/۵۲
گرگان	۵۳۶,۸۳۴	۲۶/۰۱	۱۶۱۵/۸۱	۳۳۲/۲	۴۲۳,۶۶۵	۱۱۳,۱۷۰	۷۸/۹۲
گنبد کاووس	۳۷۸,۱۸۸	۱۸/۳۲	۵۰۷۱/۳۲	۷۴/۶	۱۷۴,۸۱۹	۲۰۳,۳۶۹	۴۶/۲۳
مینودشت	۸۷,۸۲۸	۴/۲۶	۶۶۱/۹۴	۱۳۲/۷	۴۳,۷۹۴	۴۴,۰۳۴	۴۹/۸۶
آق قلا	۱۴۴,۱۵۸	۶/۹۸	۱۷۶۳/۵۲	۸۱/۷	۴۷,۰۲۴	۹۷,۱۳۵	۳۲/۶۲
کلاله	۱۲۸,۲۴۱	۶/۲۱	۱۷۵۲/۴۳	۷۳/۲	۴۴,۶۵۶	۸۳,۵۸۵	۳۴/۸۲
آزادشهر	۱۰۶,۵۲۶	۵/۱۶	۸۷۲/۷۴	۱۲۲/۱	۶۱,۷۸۶	۴۴,۷۴۰	۵۸/۰۰
رامیان	۹۹,۰۴۷	۴/۸۰	۷۸۰/۷۳	۱۲۶/۹	۴۱,۸۸۰	۵۷,۱۶۸	۴۲/۲۸
گمیشان	۷۳,۶۵۲	۳/۵۷	۱۲۸۵	۵۷/۳	۳۹,۲۱۱	۳۴,۴۴۰	۵۳/۲۴
گالیکش	۶۹,۶۲۱	۳/۳۷	۹۱۴/۶۳	۷۶/۱	۲۸,۶۸۰	۴۰,۹۴۱	۴۱/۱۹
مراوه تپه	۶۴,۷۹۹	۳/۱۴	۳۲۱۰/۳۴	۲۰/۲	۱۲,۴۲۷	۵۲,۳۷۲	۱۹/۱۸

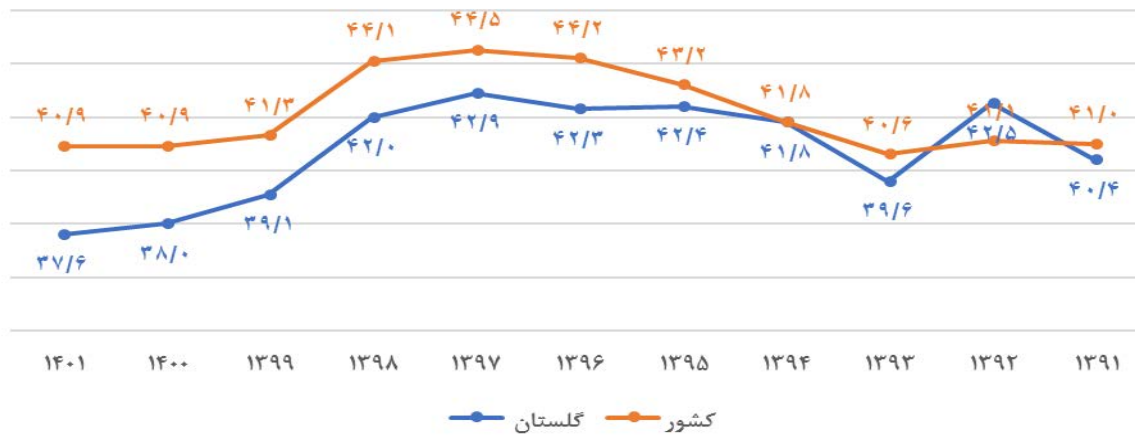
مقایسه روند نرخ مشارکت اقتصادی استان با کشور

سال/فصل	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
گلستان	۴۰/۴	۴۲/۵	۳۹/۶	۴۱/۸	۴۲/۴	۴۲/۳	۴۲/۹	۴۲	۳۹/۱	۳۸	۳۷/۶
کشور	۴۱	۴۱/۱	۴۰/۶	۴۱/۸	۴۳/۲	۴۴/۲	۴۴/۵	۴۴/۱	۴۱/۳	۴۰/۹	۴۰/۹
رتبه استان	۱۷	۹	۲۰	۱۴	۲۰	۲۳	۲۳	۲۵	۲۳	۲۴	۲۵

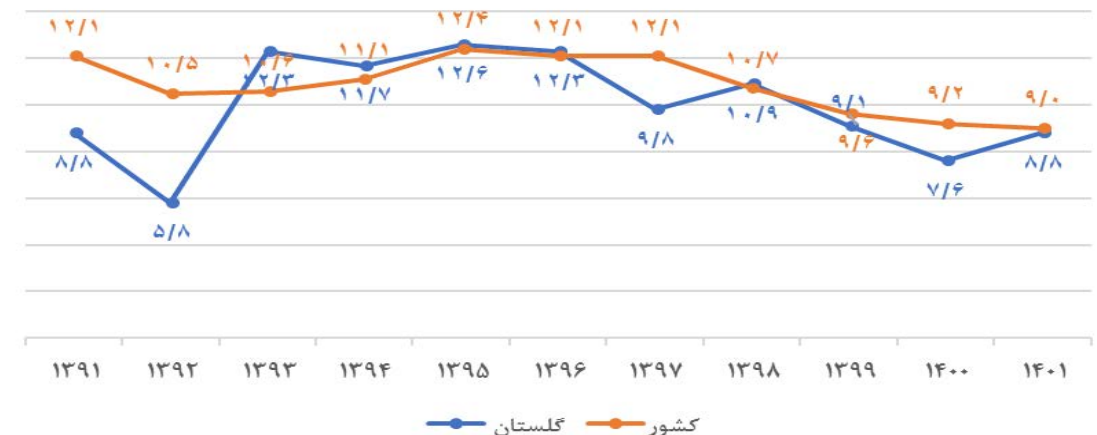
مقایسه روند نرخ بیکاری استان با کشور

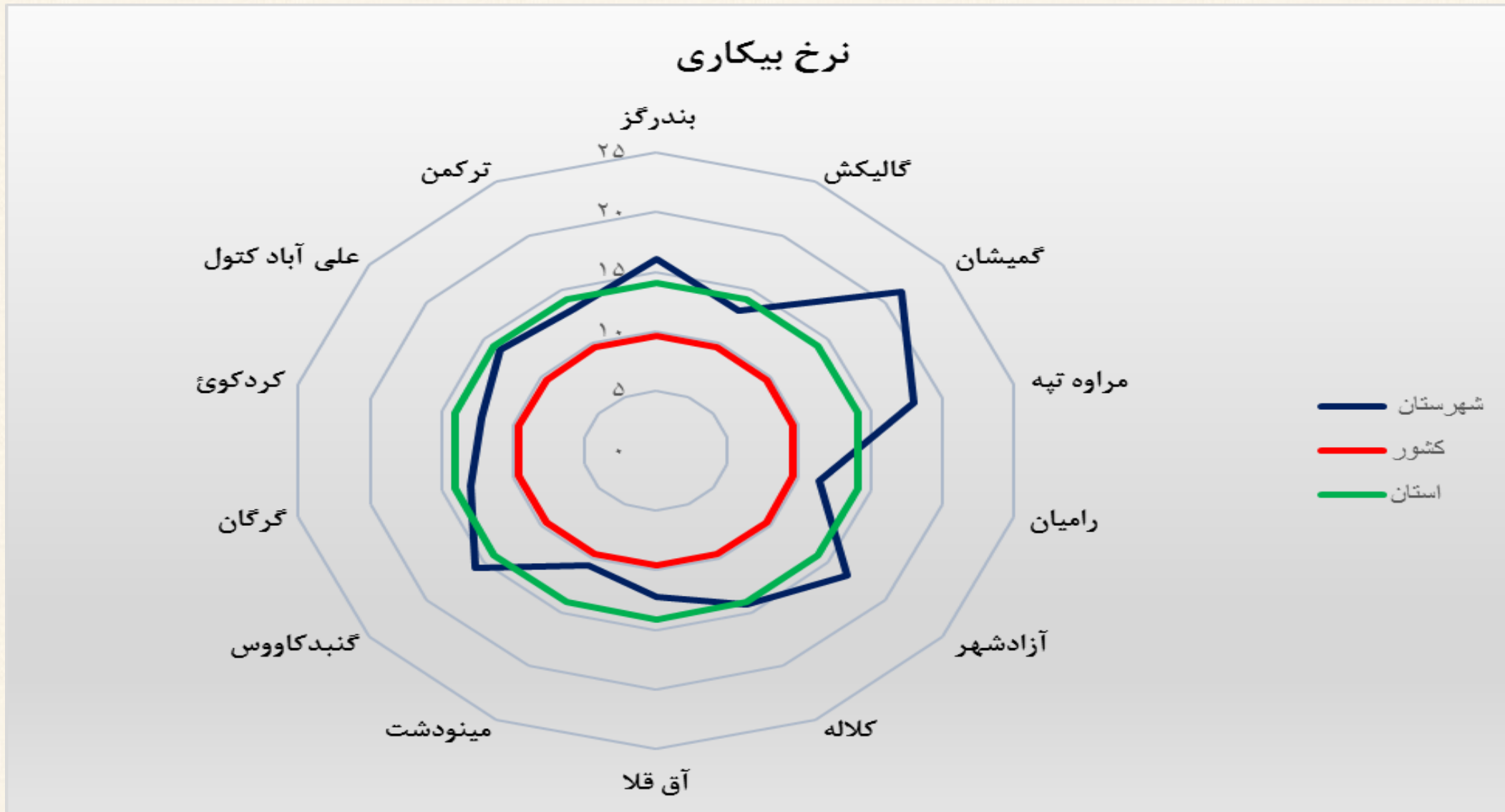
منطقه/سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
گلستان	۸/۸	۵/۸	۱۲/۳	۱۱/۷	۱۲/۶	۱۲/۳	۹/۸	۱۰/۹	۹/۱	۷/۶	۸/۸
کشور	۱۲/۱	۱۰/۵	۱۰/۶	۱۱/۱	۱۲/۴	۱۲/۱	۱۲/۱	۱۰/۷	۹/۶	۹/۲	۹
رتبه استان	۴	۱	۲۲	۱۸	۱۹	۲۱	۹	۲۰	۱۳	۱۰	۱۹

روند نرخ مشارکت اقتصادی

روند نرخ بیکاری

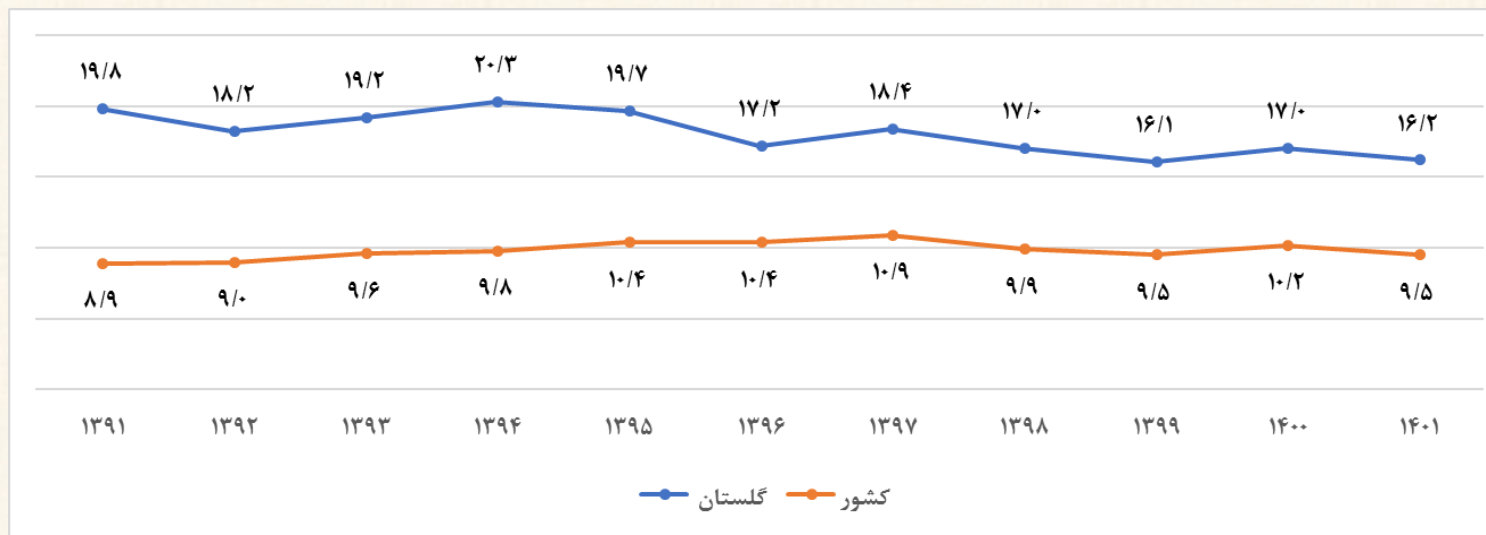

مقایسه روند سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی

منطقه / سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
کشور	۸/۹	۹	۹/۶	۹/۸	۱۰/۴	۱۰/۴	۱۰/۹	۹/۹	۹/۵	۱۰/۲	۹/۵
گلستان	۱۹/۸	۱۸/۲	۱۹/۲	۲۰/۳	۱۹/۷	۱۷/۲	۱۸/۴	۱۷/۰	۱۶/۱	۱۷/۰	۱۶/۲
رتبه استان در کشور	۱	۲	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۴	۴	۴

مآخذ: مرکز آمار ایران

روند سهم جمعیت
دارای اشتغال ناقص
زمانی

محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار) - میلیارد ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۳	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۶,۸۶۶,۸۱۱	۸,۵۳۳,۳۹۲	۱۱,۸۰۴,۸۸۶	۱۲,۵۵۰,۹۶۰	۱۲,۱۸۰,۰۱۶	۱۴,۹۰۶,۲۵۷	۱۷,۹۷۱,۸۷۱	۲۵,۹۸۹,۰۰۶	۳۵,۳۷۵,۳۶۵	۵۴,۸۴۳,۸۷۸
گلستان	۶۴,۵۵۳	۸۶,۱۶۴	۱۱۸,۵۰۴	۱۴۲,۴۱۰	۱۵۹,۸۸۹	۱۹۳,۰۵۳	۲۱۶,۷۶۰	۲۸۸,۷۹۷	۴۴۴,۲۴۵	۶۱۰,۴۲۵
سهم استان از کشور	۰/۹۴	۱/۰۱	۱/۰۰	۱/۱۳	۱/۱۳	۱/۳۰	۱/۲۱	۱/۱۱	۱/۲۶	۱/۱۱
رتبه استان	۲۳	۲۲	۲۳	۲۱	۲۱	۲۰	۲۱	۲۳	۲۰	۲۳

سرانه محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار) - هزار ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۹۱,۳۷۵	۱۱۲,۱۷۱	۱۵۳,۲۷۸	۱۶۰,۹۷۲	۱۵۴,۲۹۵	۱۸۶,۵۰۱	۲۲۱,۶۸۳	۳۱۶,۶۱۵	۴۲۵,۸۲۴	۶۵۲,۶۰۸
گلستان	<u>۳۶,۳۲۷</u>	<u>۴۷,۹۷۶</u>	<u>۶۵,۳۲۸</u>	<u>۷۷,۷۷۷</u>	<u>۸۶,۴۲۶</u>	<u>۱۰۳,۳۴۷</u>	<u>۱۱۴,۱۴۴</u>	<u>۱۵۰,۰۲۴</u>	<u>۲۲۷,۷۰۱</u>	<u>۳۰۹,۰۷۶</u>
سهم استان از کشور	۳۹/۷۶	۴۲/۷۷	۴۲/۶۲	۴۸/۳۲	۵۶/۹۱	۵۵/۴۱	۵۱/۴۹	۴۷/۳۸	۵۳/۴۷	۴۷/۳۶
رتبه استان	۲۹	۲۸	۲۹	۲۵	۲۷	۲۴	۲۷	۲۸	۲۸	۲۸

رشد اقتصادی محصول ناخالص (به قیمت بازار) نسبت به سال قبل

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۴۱/۴۱	۲۴/۲۷	۳۸/۳۴	۶/۳۲	-۲/۹۶	۲۲/۳۸	۲۰/۵۷	۴۴/۶۱	۳۶/۱۲	۵۵/۰۳
گلستان	۱۱/۶۴	۳۳/۴۸	۳۷/۵۳	۲۰/۱۷	۱۲/۲۸	۲۰/۷۴	۱۲/۲۸	۳۳/۲۳	۵۳/۸۳	۳۷/۴۱

محصول ناخالص داخلی (به قیمت ثابت) - میلیارد ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۶,۸۶۶,۸۱۱	۶,۲۷۹,۳۵۲	۶,۴۳۴,۳۷۶	۶,۵۸۰,۵۵۳	۶,۵۷۷,۲۸۷	۷,۵۰۸,۸۱۴	۷,۸۶۹,۷۶۳	۷,۴۹۷,۷۴۴	۷,۱۵۵,۶۳۶	۷,۳۹۴,۹۳۳
گلستان	۶۴,۵۹۱	۶۵,۱۰۱	۶۸,۰۲۲	۷۱,۲۴۳	۷۱,۴۴۹	۷۵,۷۷۴	۷۷,۰۲۱	۷۷,۷۳۱	۸۴,۵۹۰	۸۰,۰۴۱
سهم استان از کشور	۰.۹۴	۱.۰۴	۱.۰۶	۱.۰۸	۱.۰۹	۱.۰۱	۰.۹۸	۱.۰۴	۱.۱۸	۱.۰۸
رتبه استان	۲۳	۲۲	۲۲	۲۱	۲۲	۲۲	۲۳	۲۳	۲۱	۲۴

سرانه محصول ناخالص داخلی (به قیمت ثابت) - هزار ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۹۱,۳۷۵	۸۲,۵۴۲	۸۳,۵۴۶	۸۴,۳۹۹	۸۳,۳۲۰	۹۳,۹۴۷	۹۷,۰۷۴	۹۱,۳۴۲	۸۶,۱۳۵	۸۷,۹۹۵
<u>گلستان</u>	<u>۳۶,۳۴۸</u>	<u>۳۶,۲۴۸</u>	<u>۳۷,۴۹۸</u>	<u>۳۸,۹۰۹</u>	<u>۳۸,۶۲۱</u>	<u>۴۰,۵۶۴</u>	<u>۴۰,۵۵۹</u>	<u>۴۰,۳۸۰</u>	<u>۴۳,۳۵۷</u>	<u>۴۰,۵۲۷</u>
سهم استان از کشور	۳۹/۷۸	۴۳/۹۱	۴۴/۸۸	۴۷/۲۹	۴۶/۳۵	۴۳/۱۸	۴۱/۷۸	۴۴/۲۱	۵۰/۳۴	۴۶/۰۶
رتبه استان	۲۹	۳۰	۲۹	۲۹	۲۹	۲۸	۳۰	۳۰	۲۸	۳۰

رشد اقتصادی محصول ناخالص (به قیمت ثابت) نسبت به سال قبل

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	-	-۸/۵۶	۲/۴۷	۲/۲۷	-۰/۰۵	۱۴/۱۶	۴/۸۱	-۴/۷۳	-۴/۵۶	۳/۳۴
گلستان	-	۰/۷۹	۴/۴۹	۴/۷۴	۰/۲۹	۶/۰۵	۱/۶۵	۰/۹۲	۸/۸۲	-۵/۳۸

ارزش افزوده بخش کشاورزی (به قیمت جاری) - میلیارد ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۳۷۵,۲۷۵	۵۷۷,۱۲۷	۹۱۹,۰۷۲	۱,۰۶۰,۷۱۷	۱,۱۶۴,۲۰۴	۱,۳۲۶,۰۰۲	۱,۵۰۴,۳۸۱	۲,۱۹۴,۰۳۱	۳,۲۸۱,۹۷۹	۴,۸۵۰,۴۰۸
گلستان	۱۰,۶۵۱	۱۷,۷۵۰	۲۷,۵۸۸	۳۱,۳۰۳	۳۷,۴۲۹	۴۷,۸۴۲	۵۰,۳۵۶	۶۶,۷۷۴	۱۱۷,۹۵۸	۱۵۹,۱۷۰
سهم استان از کشور	۲/۸۴	۳/۰۸	۳/۰۰	۲/۹۵	۳/۲۱	۳/۶۱	۳/۳۵	۳/۰۴	۳/۵۹	۳/۲۸
رتبه استان	۱۴	۱۲	۱۲	۱۳	۱۲	۱۱	۱۲	۱۴	۱۱	۱۲
سهم بخش از کل در استان	<u>۱۶/۵۸</u>	<u>۲۰/۷۳</u>	<u>۲۳/۳۱</u>	<u>۲۱/۹۶</u>	<u>۲۳/۵۲</u>	<u>۲۵/۰۶</u>	<u>۲۳/۵۵</u>	<u>۲۳/۳۲</u>	<u>۲۶/۶۹</u>	<u>۲۶/۱۵</u>
رتبه استان در سهم بخش از کل	۴	۲	۵	۴	۳	۱	۱	۳	۲	۱
سهم بخش از کل در کشور	۵/۵	۶/۸	۷/۸	۸/۴	۹/۶	۹/۰	۸/۵	۸/۵	۹/۳	۸/۹

ارزش افزوده بخش صنعت و معدن (به قیمت جاری) - میلیارد ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۲,۷۳۰,۸۹۵	۳,۲۲۹,۳۵۶	۴,۴۷۴,۳۵۱	۴,۱۵۰,۰۲۲	۳,۱۴۵,۶۷۸	۴,۱۷۱,۲۶۴	۵,۴۴۹,۴۵۶	۸,۷۲۹,۳۴۱	۱۱,۱۸۵,۸۵۲	۱۸,۸۴۹,۵۵۹
گلستان	۶,۲۱۹	۸,۴۶۵	۱۰,۸۶۲	۱۵,۰۱۳	۱۵,۲۱۰	۱۵,۸۸۷	۱۷,۹۶۹	۲۷,۲۹۳	۵۲,۷۷۰	۷۴,۲۸۸
سهم استان از کشور	۰/۲۳	۰/۲۶	۰/۲۴	۰/۳۶	۰/۴۸	۰/۳۸	۰/۳۳	۰/۳۱	۰/۴۷	۰/۳۹
رتبه استان	۲۸	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۶	۲۸
سهم بخش از کل در استان	<u>۹/۶۸</u>	<u>۹/۸۹</u>	<u>۹/۱۸</u>	<u>۱۰/۵۳</u>	<u>۹/۵۶</u>	<u>۸/۳۲</u>	<u>۸/۴۰</u>	<u>۹/۵۳</u>	<u>۱۱/۹۴</u>	<u>۱۲/۲۱</u>
رتبه استان در سهم بخش از کل	۳۰	۳۰	۳۰	۲۹	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۲۶	۲۹
سهم بخش از کل در کشور	۳۹/۹	۳۸/۰	۳۷/۹	۳۳/۰	۲۵/۹	۲۸/۳	۳۰/۷	۳۳/۸	۳۱/۸	۳۴/۵

معرفی استان روند ارزش افزوده بخش کشاورزی (به قیمت ثابت) استان و کشور

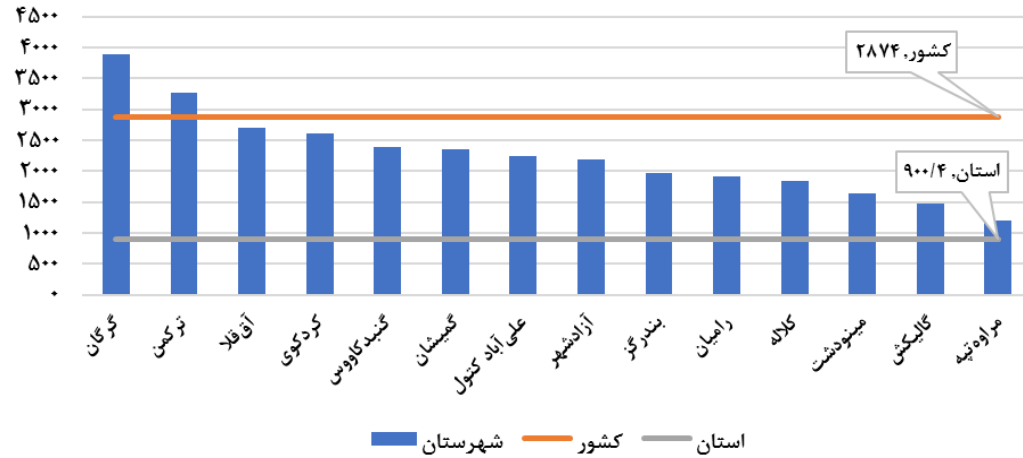
ارزش افزوده بخش کشاورزی (به قیمت ثابت) - میلیارد ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۳۷۵,۲۷۵	۳۸۴,۸۱۹	۴۰۳,۱۱۰	۴۲۱,۳۳۴	۴۴۳,۹۱۷	۴۶۳,۷۸۹	۴۷۰,۷۵۹	۴۵۵,۸۶۷	۵۰۸,۲۴۹	۵۲۹,۸۶۴
گلستان	۱۰,۶۵۱	۱۱,۱۱۲	۱۱,۳۹۵	۱۱,۲۵۳	۱۲,۶۴۲	۱۴,۲۶۰	۱۳,۵۶۱	۱۳,۲۰۰	۱۸,۰۸۷	۱۶,۳۷۶
سهم استان از کشور	۲/۸۴	۲/۸۹	۲/۸۳	۲/۶۷	۲/۸۵	۳/۰۷	۲/۸۸	۲/۹۰	۳/۵۶	۳/۰۹
رتبه استان	۱۴	۱۲	۱۳	۱۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۳	۱۰	۱۲
سهم بخش از کل در کشور	۵/۵	۶/۲	۶/۳	۶/۴	۶/۸	۶/۲	۶/۱	۶/۱	۷/۱	۷/۲
سهم بخش از کل در استان	۱۶/۵۷	۱۷/۱۸	۱۶/۷۸	۱۵/۷۸	۱۷/۷۸	۱۹/۰۴	۱۷/۸۷	۱۷/۱۴	۲۱/۵۱	۲۰/۵۳
رتبه استان در سهم بخش از کل	۴	۳	۳	۳	۲	۱	۱	۲	۱	۱

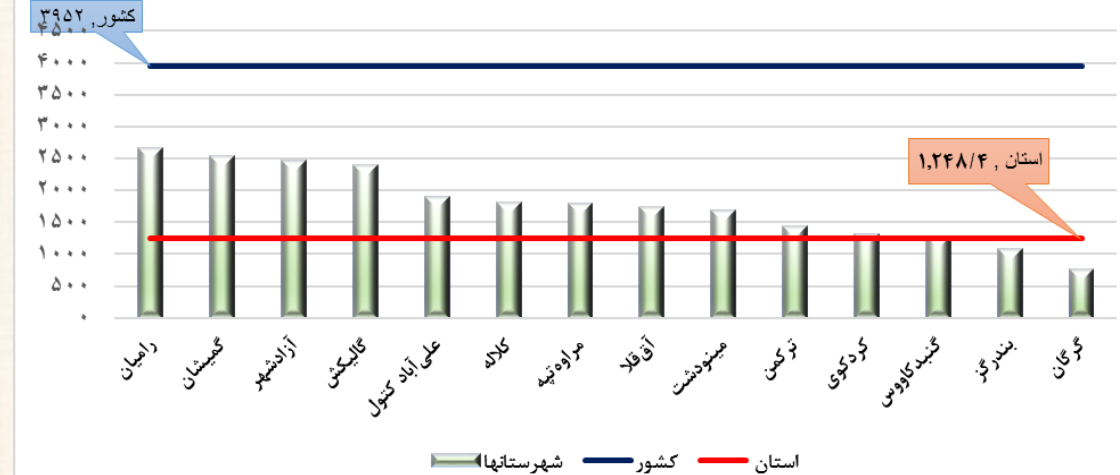
ارزش افزوده بخش صنعت و معدن (به قیمت ثابت) - میلیارد ریال

منطقه / سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل کشور	۲,۷۳۰,۸۹۵	۲,۱۷۹,۵۹۶	۲,۰۸۲,۵۹۴	۲,۱۲۵,۰۸۱	۲,۱۰۷,۷۰۶	۲,۶۲۵,۰۶۱	۲,۷۳۲,۷۰۵	۲,۴۳۳,۸۳۰	۱,۹۴۶,۱۰۳	۲,۰۱۲,۳۸۶
گلستان	۶,۲۱۹	۵,۸۸۶	۴,۹۶۸	۵,۵۱۲	۵,۴۷۳	۵,۲۷۹	۵,۳۳۲	۵,۲۵۷	۵,۹۲۸	۵,۲۵۴
سهم استان از کشور	۰/۲۳	۰/۲۷	۰/۲۴	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۲	۰/۳۰	۰/۲۶
رتبه استان	۲۸	۲۸	۲۹	۲۸	۲۹	۳۰	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹
سهم بخش از کل در کشور	۳۹/۹	۳۴/۹	۳۲/۴	۳۲/۳	۳۲/۲	۳۵/۳	۳۵/۱	۳۲/۷	۲۷/۳	۲۷/۳
سهم بخش از کل در استان	۹/۶۸	۹/۱۰	۷/۳۱	۷/۷۳	۷/۷۰	۷/۰۵	۷/۰۳	۶/۸۳	۷/۰۵	۶/۵۹
رتبه استان در سهم بخش از کل	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۱	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰

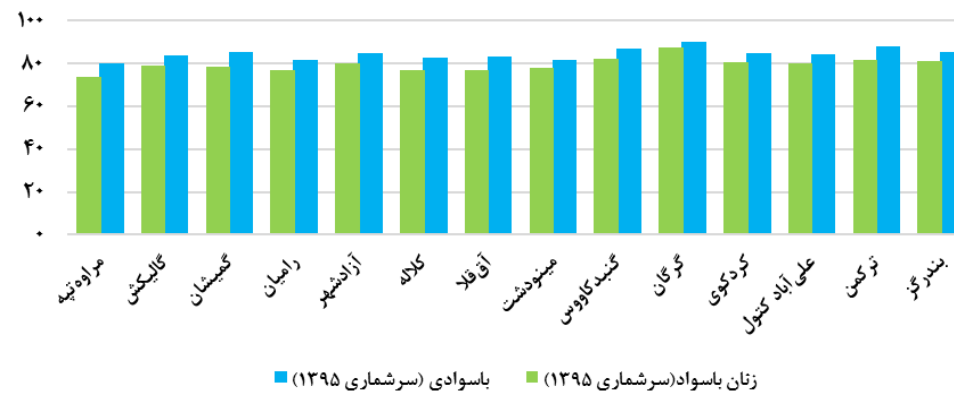
جمعیت تحت پوشش مراکز ارائه دهنده مراقبت های اولیه بهداشتی

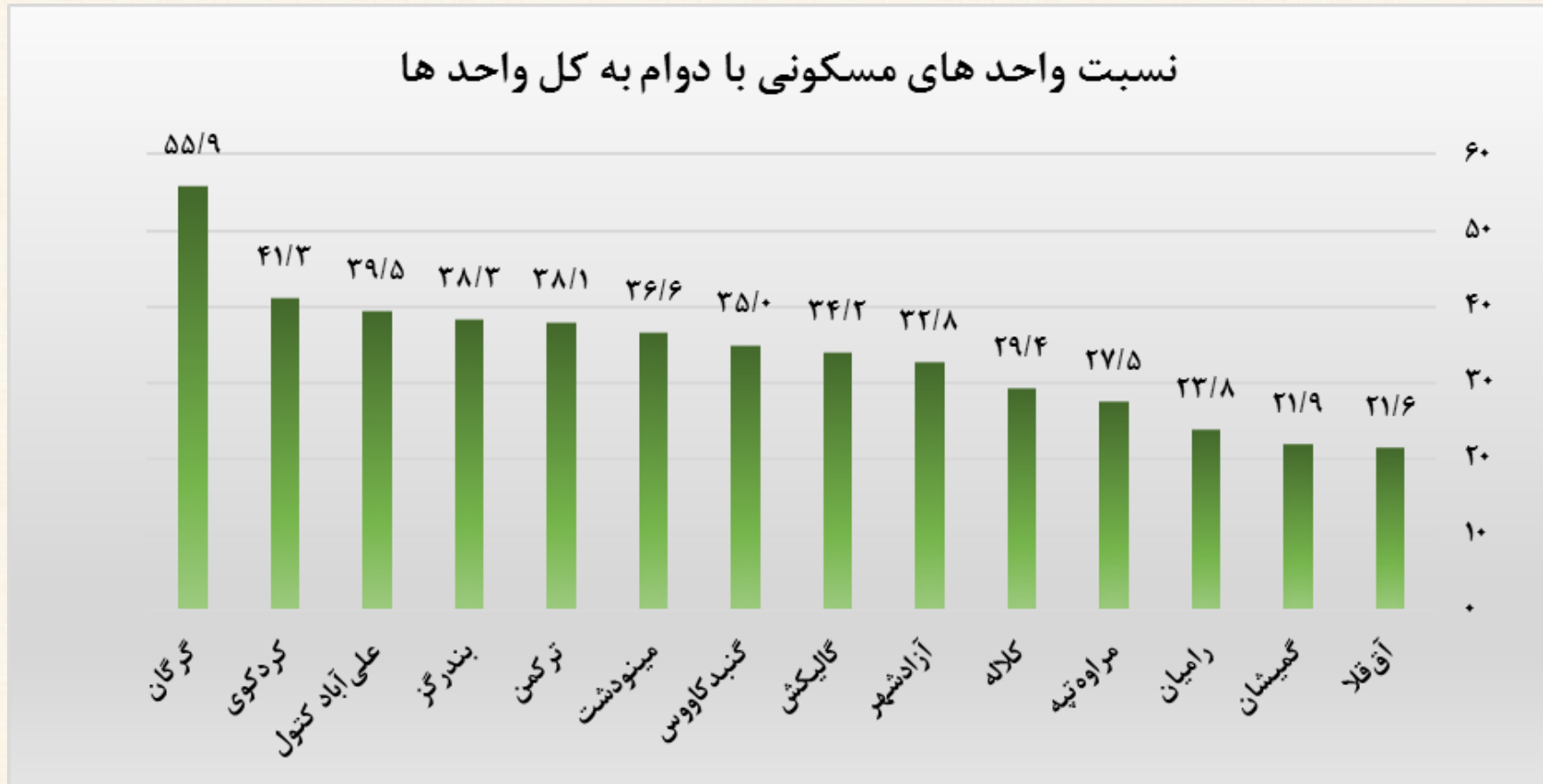

مقایسه سرانه پزشک شهرستانی با میانگین استانی و کشوری

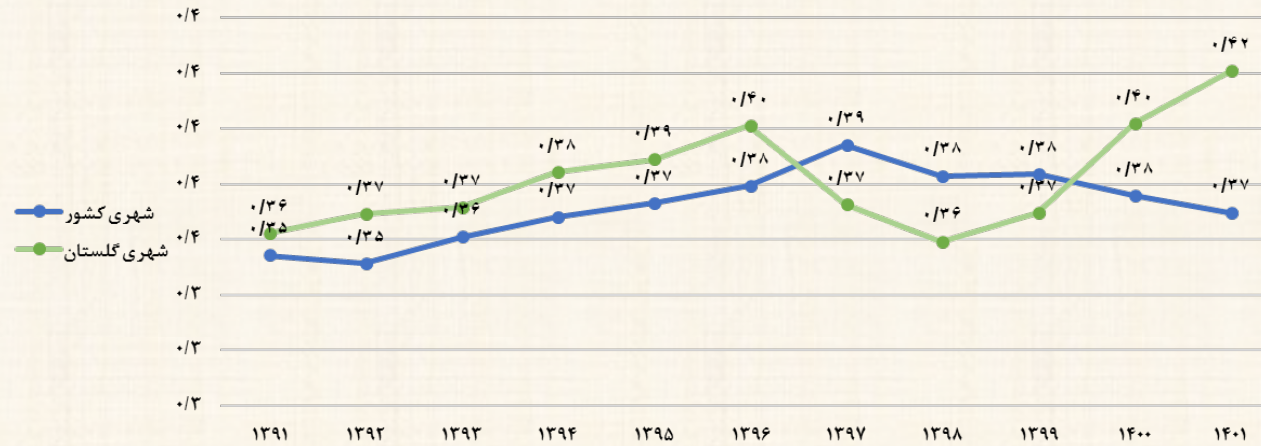

درصد باسوادی

ضریب جینی شهری

ضریب جینی روستایی

گام های گزارش

معرفی استان گلستان

1

روش شناسی

2

تبیین شاخص ها و نتایج برآورد ناترازی ها

3

اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و راهکارهای پیشنهادی
جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها

4

مدل های برنامه ریزی : کمی - کیفی

مدل های کیفی: منظور استفاده از نظریات مختلف توسعه منطقه ای همانند رشد و توسعه، مناطق عقب مانده، مزیت نسبی مناطق، فقر و وضع بهداشت، تغذیه و... می توان نام برد.

مدل های کمی: مدل های ریاضی که از جمله در ارزیابی سیاست های اقتصادی، مدل های سنجش توسعه یافتگی، و مدل های برنامه ریزی استفاده می شود.

شناسایی عدم تعادل های منطقه ای با استفاده از روش های متداول آماری در **تدوین شاخص های مرکب** انجام می شود.

در این مطالعه محاسبه شاخص مرکب عدم تعادل های منطقه ای ، بر مبنای منطق چند ارزشی تحت عنوان "منطق فازی" ارائه می گردد.

توانائی های **مجموعه های فازی** به ما اجازه می دهد **بدون تحمیل ساختار خاص** بر روابط شاخص ها، **متغیرهای زیادی** را با هم مرتبط کنیم.

در دهه های اخیر استفاده از **منطق فازی** در سیستم های پیچیده، گسترش زیادی داشته است. در اقتصاد نیز با استفاده از تئوری های اقتصادی، **متغیرهای بیان گر توسعه** انتخاب و **شاخص مرکبی** با استفاده از روش منطق فازی بدست می آید.

اهمیت و ضرورت شناسایی نابرابری

وجود نابرابری در حوزه های مختلف یکی از مشخصه های مهم **توسعه نیافتگی** تلقی می گردد. زیرا در حقیقت مناطقی که امروزه توسعه یافته شناخته می شوند ضمن اینکه از شاخص های اقتصادی و اجتماعی و سیاسی بالایی برخوردار هستند، توزیع درآمد و امکانات نیز در آن جوامع نسبتاً عادلانه است.

با توجه به اینکه توزیع فضایی نامتعادل منابع و عوامل اقتصادی، استعدادها و قابلیت های متفاوتی را برای مناطق مختلف به همراه داشته باشد و از آنجا که یکی از محورهای اطلاعاتی لازم جهت برنامه ریزی صحیح ملی و منطقه ای آگاهی از توانمندی های بخشها در مناطق مختلف می باشد، لذا تعیین موقعیت و جایگاه مناطق مختلف در تقسیم کار و اقتصاد از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد امروزه، کشورهای در حال توسعه به منظور تقویت زیربنای اقتصادی خود، رهایی از وابستگی، رفع عدم تعادل های منطقه ای، و ... در نهایت نیل به توسعه اقتصادی پایدار و الگوی عدالت محور، نیازمند شناسایی امکانات و منابع می باشند.

برای این منظور محاسبه وضعیت شاخص های برخورداری با استفاده از **مدل های هوشمند** که این **نابرابریهای** را میان شهرستانهای استان بتواند اندازه گیری کند مد نظر است.

الف: انتخاب شاخص‌ها و جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز متغیرهای مرتبط با وضعیت عدم تعادل در ۱۴ شهرستان استان

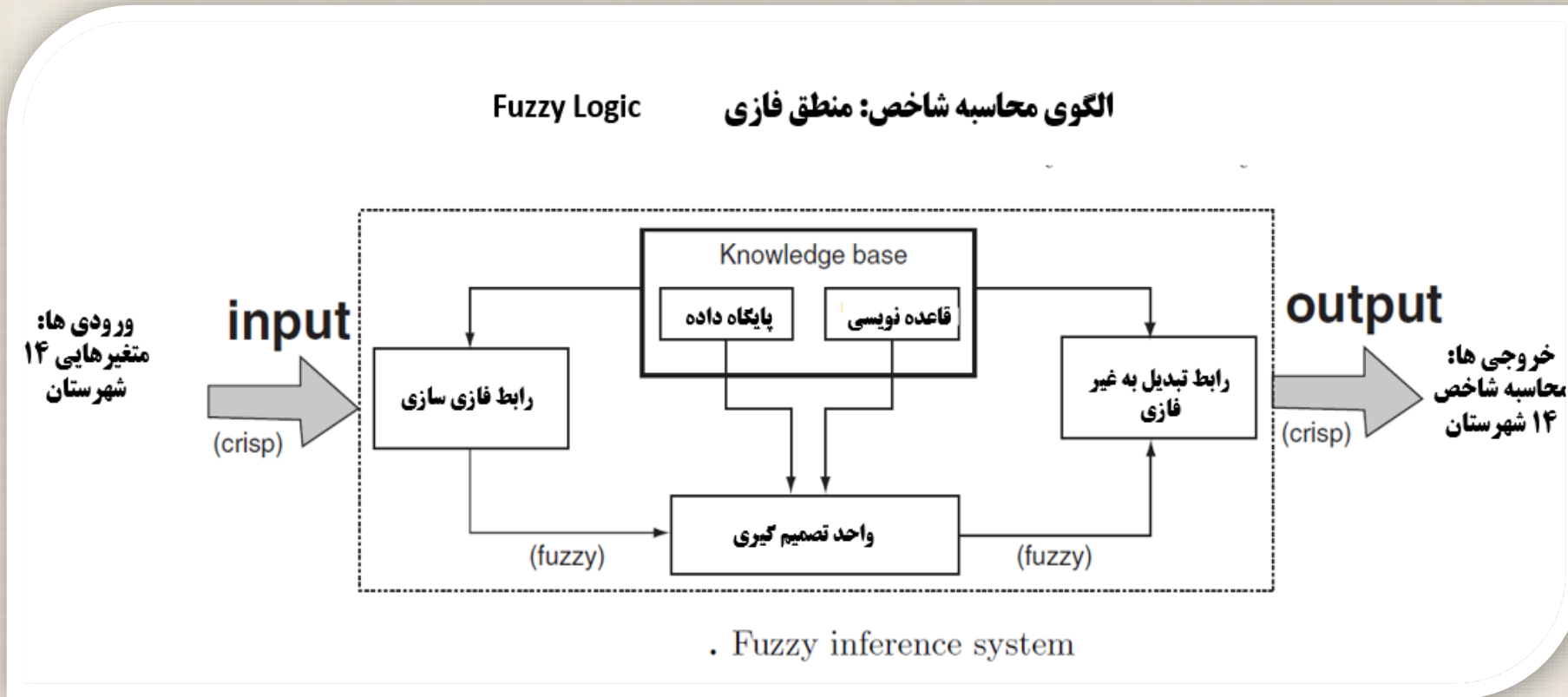
ب: تلخیص و پردازش متغیرهای توضیح دهنده شاخص‌ها.

ج: الگوسازی مناسب و محاسبه شاخص برای ۱۴ شهرستان.

تهیه فهرستی از متغیرهای مرتبط با وضعیت موجود	
گام اول	محاسبه شاخص‌های مرکب توسعه یافتگی در سه زیرمجموعه: فرهنگی و اجتماع، تولیدی و زیربنایی با استفاده از روش هوشمند منطق فازی
گام دوم	سنجش عدم تعادل از طریق قیاس هر یک از زیرمجموعه شاخص‌های مرکب توسعه یافتگی به تفکیک شهرستانی
	سنجش عدم تعادل شهرستانی از طریق رتبه‌بندی شاخص‌های مرکب توسعه یافتگی به تفکیک شهرستانی
	ارائه عدم تعادل شهرستانی از طریق رتبه‌بندی شاخص‌های مرکب فقر به تفکیک شهرستانی (پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان)

منطق فازی بر مبنای تصمیم‌گیری‌های انسانی امروزه به حل بسیاری از مسائل مربوط به تصمیم‌گیری کمک کرده است بطوری که در بیشتر مواقع، بهترین تصمیم بر اساس ورودی‌ها را تولید می‌کند.

سیستم‌های مبتنی بر منطق فازی یک فرایند چهار مرحله‌ای، شامل قوانین پایه، فازی سازی، موتور استنتاج فازی (هوش) و برگرداندن از فازی است.

گام های گزارش

معرفی استان گلستان

1

روش شناسی

2

تبیین شاخص ها و نتایج برآورد ناترازی ها

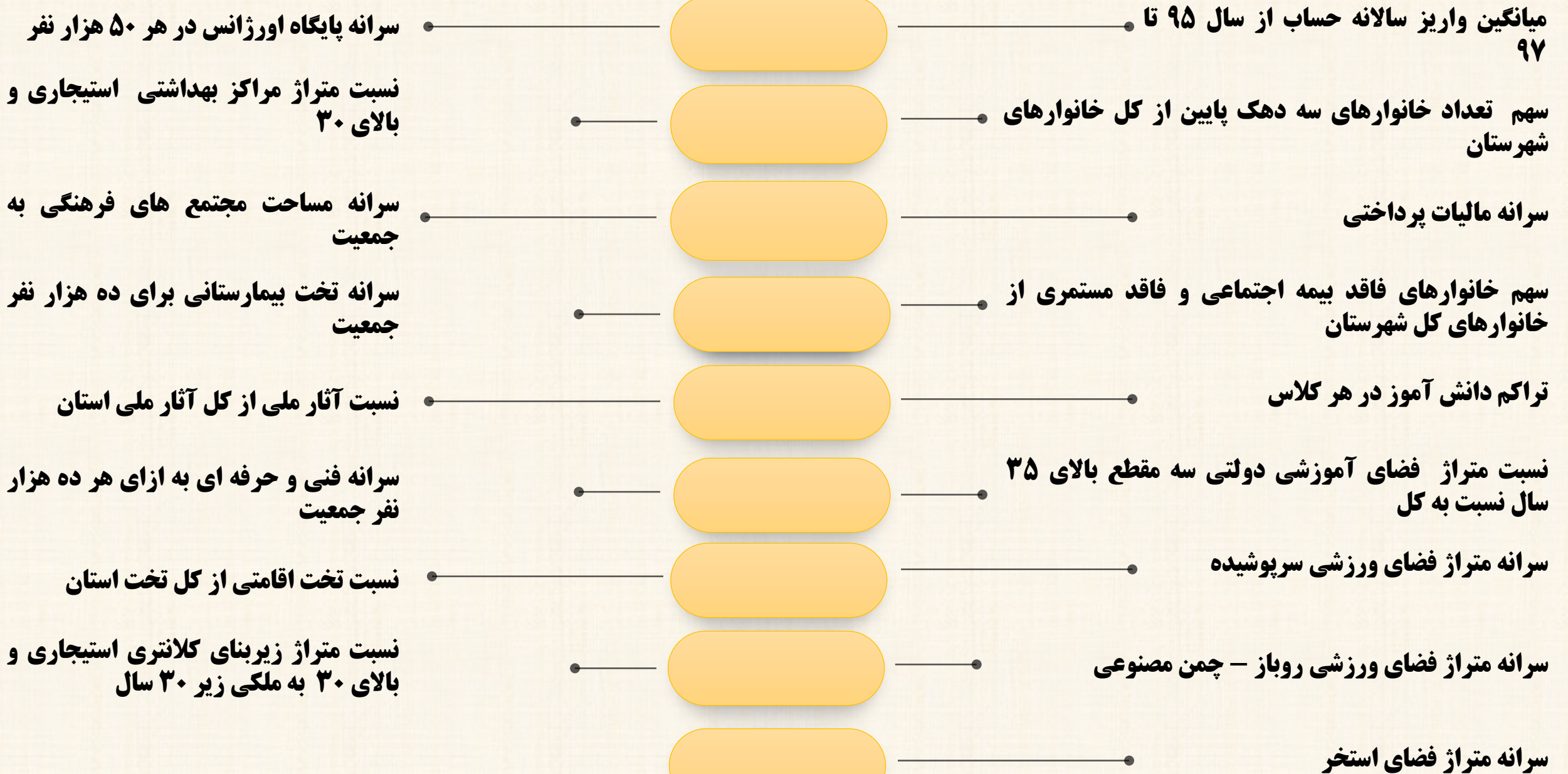
3

اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و راهکارهای پیشنهادی
جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها

4

تبین شاخص ها و نتایج بر آورد نাত্রازی ها

شاخص های اجتماعی، فرهنگی

❖ شاخص های بخش فرهنگی و اجتماعی شهرستان های استان گلستان (شاخص های مرتبط با وضعیت معیشت و اقتصاد خانوار)

ردیف	شهرستان	میانگین واریز سالانه حساب از سال ۹۵ تا ۹۷ - میلیون ریال	سرانه مالیات پرداختی - میلیون ریال	سهم تعداد خانوارهای سه دهک پایین از کل خانوارهای شهرستان - درصد	سهم خانوارهای فاقد بیمه اجتماعی و فاقد مستمری از خانوارهای کل شهرستان - درصد
۱	بندرگز	۱،۳۱۲	۲،۹۸	۲۸،۳۰	۳۳،۷۰
۲	کردکوی	۱،۳۵۶	۲،۶۹	۲۹،۶۰	۳۷،۲۰
۳	ترکمن	۱،۳۰۷	۱،۳۰	۴۲،۱۰	۳۹،۳۰
۴	گمیشان	۷۲۲	۱،۳۰	۵۴،۹۰	۴۶،۴۰
۵	گرگان	۱،۹۲۳	۵،۲۴	۲۲،۵۰	۳۶،۹۰
۶	آق قلا	۹۹۰	۱،۷۶	۴۷،۷۰	۶۳،۲۰
۷	علی آباد	۱،۲۹۸	۱،۷۴	۳۴،۶۰	۴۹،۶۰
۸	رامیان	۹۱۹	۱،۴۹	۴۳،۲۰	۵۲،۲۰
۹	آزادشهر	۱،۱۳۸	۲،۹۶	۳۷،۴۰	۴۱،۸۰
۱۰	گنبد	۱،۳۳۴	۱،۷۷	۴۲،۴۰	۵۳،۰۰
۱۱	مینودشت	۱،۰۰۴	۱،۶۶	۳۸،۳۰	۴۸،۶۰
۱۲	گالیکش	۹۵۲	۱،۶۶	۴۲،۰۰	۵۶،۴۰
۱۳	کلاله	۸۹۹	۱،۲۸	۴۷،۵۰	۶۳،۰۰
۱۴	مراوه تپه	۶۲۹	۱،۲۸	۵۹،۴۰	۷۱،۶۰
۱۵	میانگین	۱،۱۲۷	۲،۱	۴۰،۷	۴۹،۵
۱۶	ماکزیمم	۱،۹۲۳	۵،۲	۵۹،۴	۷۱،۶
۱۷	مینیمم	۶۲۹	۱،۳	۲۲،۵	۳۳،۷
۱۸	دامنه تغییرات	۱،۲۹۴	۴،۰	۳۶،۹	۳۷،۹

❖ شاخص های بخش فرهنگی و اجتماعی شهرستان های استان گلستان (شاخص های مرتبط با آموزش / ورزش)

ردیف	شهرستان	تراکم دانش آموز در هر کلاس-نفر	نسبت مترای فضای آموزشی دولتی سه مقطع بالای ۳۵ سال نسبت به کل -درصد	سرانه مترای فضای ورزشی سرپوشیده-متر مربع	سرانه مترای فضای استخر-متر مربع	سرانه مترای فضای ورزشی روباز-چمن مصنوعی-متر مربع
۱	بندرگز	۲۲,۱۳	۱۶,۹۹	۰,۳۱۹	۰,۰۲۲	۱,۰۱۴
۲	کردکوی	۲۶,۳۵	۱۵,۰۱	۰,۲۱۴	۰,۰۱۵	۱,۰۹۷
۳	ترکمن	۴۲,۳۷	۳۴,۲۲	۰,۱۰۷	۰,۰۱۸	۲,۱۰۳
۴	کمیشان	۳۷,۶۸	۱۷,۶۸	۰,۱۵۱	۰,۰۰۰	۰,۴۹۴
۵	گرگان	۴۱,۳۴	۲۲,۳۷	۰,۱۳۱	۰,۰۳۴	۰,۲۷۵
۶	آق قلا	۳۴,۶۲	۱۵,۹۶	۰,۱۰۴	۰,۰۲۶	۱,۳۷۵
۷	علی آباد	۳۱,۳۹	۳۰,۵۶	۰,۱۴۳	۰,۰۱۸	۰,۶۲۰
۸	رامیان	۲۷,۶۴	۱۹,۲۰	۰,۲۰۷	۰,۰۰۰	۰,۵۳۰
۹	آزادشهر	۳۰,۸۲	۲۳,۸۵	۰,۱۵۳	۰,۰۱۱	۰,۷۴۴
۱۰	گنبد	۴۲,۴۸	۲۳,۵۲	۰,۰۷۴	۰,۰۰۳	۰,۶۳۹
۱۱	مینودشت	۲۵,۸۱	۱۹,۲۸	۰,۱۲۹	۰,۰۱۶	۰,۶۷۷
۱۲	گالیکش	۲۶,۹۹	۱۸,۴۲	۰,۱۰۱	۰,۰۰۰	۰,۵۳۳
۱۳	کلاله	۳۳,۰۰	۱۵,۱۱	۰,۱۳۱	۰,۰۰۹	۰,۴۸۱
۱۴	مراوه تپه	۲۸,۸۶	۱۵,۸۲	۰,۱۲۵	۰,۰۱۰	۰,۳۵۹
۱۵	میانگین	۳۲,۲	۲۰,۶	۰,۱	۰,۰۱۳	۰,۸
۱۶	ماکزیمم	۴۲,۵	۳۴,۲	۰,۳	۰,۰۳۴	۲,۱
۱۷	مینیمم	۲۲,۱	۱۵,۰	۰,۱	۰,۰۰۰	۰,۳
۱۸	دامنه تغییرات	۲۰,۳	۱۹,۲	۰,۲	۰,۰۳۴	۱,۸

❖ شاخص های بخش فرهنگی و اجتماعی شهرستان های استان گلستان (شاخص های مرتبط با بهداشت/فرهنگ/مهارت)

ردیف	شهرستان	نسبت متراژ مراکز بهداشتی استیجاری و بالای ۳۰-درصد	سرانه پایگاه اورژانس در هر ۵۰ هزار نفر-عدد	سرانه تخت بیمارستانی برای ده هزار نفر جمعیت-عدد	سرانه مساحت مجتمع های فرهنگی به جمعیت-مترمربع	سرانه فنی و حرفه ای به ازای هر ده هزار نفر جمعیت-مترمربع
۱	بندرگز	۵,۵۹	۲,۷۹	۱۷,۸۶	۰,۰۵۷	۳۶۹,۵۸
۲	کردکوی	۱۹,۹۰	۱,۸۴	۱۷,۱۷	۰,۰۲۹	۳۵۴,۱۸
۳	ترکمن	۳۴,۳۷	۱,۱۷	۱۶,۵۵	۰,۰۴۶	۲۲۸,۹۵
۴	گمیشان	۲۸,۱۵	۲,۰۴	۰,۰۰	۰,۰۲۴	۱۱۸,۱۲
۵	گرگان	۴۷,۶۵	۰,۹۳	۲۵,۱۳	۰,۰۳۵	۲۰۰,۶۶
۶	آق قلا	۲۴,۰۴	۱,۳۹	۹,۹۹	۰,۰۲۵	۱۱۷,۹۳
۷	علی آباد	۴۱,۱۸	۱,۶۲	۸,۳۱	۰,۰۲۶	۲۶۳,۳۹
۸	رامیان	۱۳,۳۴	۱,۵۱	۳,۸۴	۰,۰۵۹	۲۰,۱۹
۹	آزادشهر	۳۲,۳۵	۱,۴۱	۶,۰۱	۰,۰۲۷	۲۲۰,۶۰
۱۰	گنبد	۴۶,۸۴	۱,۴۵	۱۹,۷۳	۰,۰۲۰	۱۲۴,۲۸
۱۱	مینودشت	۷۵,۳۵	۱,۱۴	۱۵,۶۰	۰,۰۴۱	۲۳۹,۱۰
۱۲	گالیکش	۱۶,۳۱	۲,۱۵	۰,۰۰	۰,۰۱۵	۷۱,۸۲
۱۳	کلاله	۴۶,۹۸	۱,۱۷	۱۲,۶۳	۰,۰۳۰	۱۸۳,۲۵
۱۴	مراوه تپه	۶۴,۶۴	۴,۶۳	۴,۴۹	۰,۰۱۳	۵۸,۶۴
۱۵	میانگین	۳۵,۵	۱,۸	۱۱,۲	۰,۰۳	۱۸۳,۶
۱۶	ماکزیمم	۷۵,۳	۴,۶	۲۵,۱	۰,۰۶	۳۶۹,۶
۱۷	مینیمم	۵,۶	۰,۹	۰,۰	۰,۰۱	۲۰,۲
۱۸	دامنه تغییرات	۶۹,۸	۳,۷	۲۵,۱	۰,۰۵	۳۴۹,۴

❖ شاخص های بخش فرهنگی و اجتماعی شهرستان های استان گلستان (شاخص های مرتبط با گردشگری / امنیت)

ردیف	شهرستان	نسبت آثار ملی از کل آثار ملی استان - درصد	نسبت تخت اقامتی از کل تخت استان - درصد	نسبت متراژ زیربنای کلانتری استیجاری و بالای ۳۰ به ملکی زیر ۳۰ سال - درصد
۱	بندرگز	۳,۲۶	۴,۶۰	۱۹,۲۷
۲	کردکوی	۶,۳۲	۴,۶۷	۱۰,۶۳
۳	ترکمن	۱,۷۳	۱,۷۱	۲۶,۲۸
۴	گمیشان	۴,۴۹	۴,۱۴	۵۶,۰۴
۵	گرگان	۲۰,۹۰	۲۴,۲۵	۱۷,۶۸
۶	آق قلا	۵,۳۰	۰,۰۰	۴۰,۶۹
۷	علی آباد	۹,۴۸	۱۳,۸۴	۸,۵۲
۸	رامیان	۵,۹۱	۵,۸۲	۴۴,۷۸
۹	آزادشهر	۴,۵۹	۹,۲۷	۴۲,۵۷
۱۰	گنبد	۸,۶۶	۳,۰۹	۲,۹۵
۱۱	مینودشت	۴,۸۹	۱۰,۱۶	۳۸,۸۴
۱۲	گالیکش	۹,۴۸	۸,۲۴	۳۰,۴۰
۱۳	کلاله	۳,۴۷	۹,۸۸	۱۷,۹۸
۱۴	مراوه تپه	۲,۶۵	۰,۳۳	۱۹,۸۲
۱۵	میانگین	۶,۵	۷,۱	۲۶,۹
۱۶	ماکزیتم	۲۰,۹	۲۴,۳	۵۶,۰
۱۷	مینیمم	۱,۷	۰,۰	۳,۰
۱۸	دامنه تغییرات	۱۹,۲	۲۴,۳	۵۳,۱

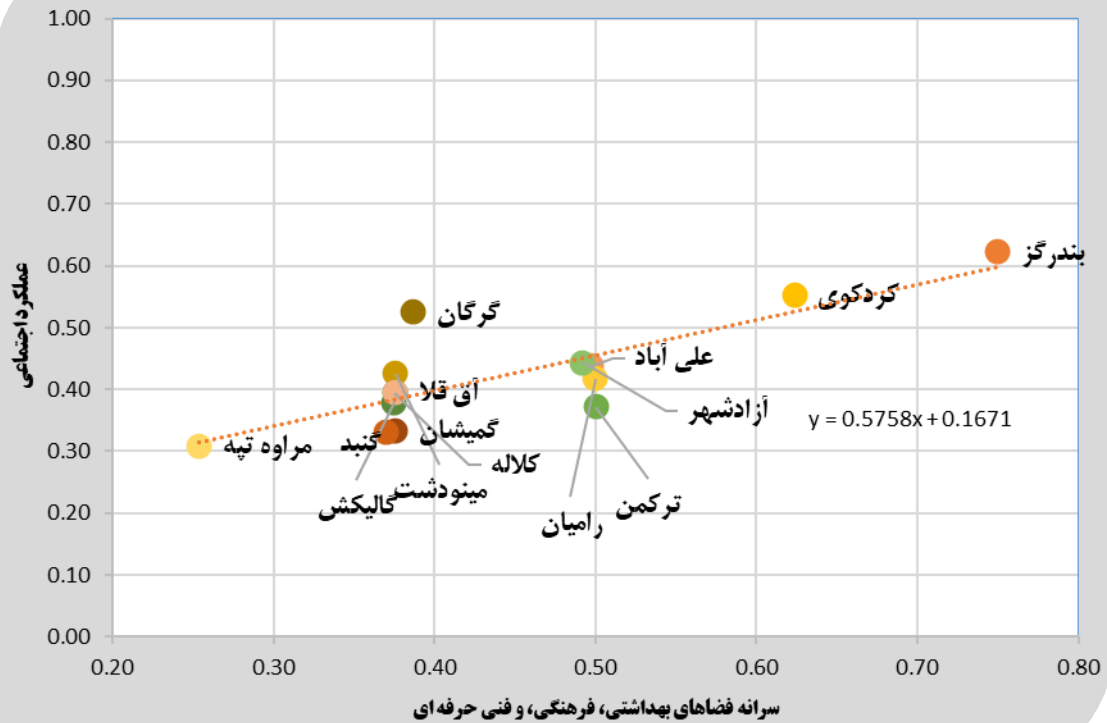
❖ نتیجه تلفیق شاخص های بخش فرهنگی و اجتماعی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	معیشت و اقتصاد خانوار	آموزش	ورزش	بهداشت/فرهنگ/مهارت	عملکرد اجتماعی
۱	بندرگز	۰,۶۱	۰,۶۵	۰,۸۳	۰,۷۵	۰,۶۲
۲	کردکوی	۰,۵۶	۰,۶۴	۰,۶۳	۰,۶۲	۰,۵۵
۳	ترکمن	۰,۵۰	۰,۲۳	۰,۴۷	۰,۵۰	۰,۳۷
۴	گمیشان	۰,۳۸	۰,۴۲	۰,۲۶	۰,۳۸	۰,۳۳
۵	گرگان	۰,۷۴	۰,۳۲	۰,۵۰	۰,۳۹	۰,۵۲
۶	آق قلا	۰,۳۸	۰,۵۲	۰,۵۰	۰,۳۸	۰,۴۰
۷	علی آباد	۰,۵۰	۰,۳۱	۰,۵۰	۰,۵۰	۰,۴۴
۸	رامیان	۰,۳۸	۰,۵۳	۰,۳۷	۰,۵۰	۰,۴۲
۹	آزادشهر	۰,۵۰	۰,۴۱	۰,۵۰	۰,۴۹	۰,۴۴
۱۰	گنبد	۰,۵۰	۰,۲۸	۰,۱۹	۰,۳۷	۰,۳۳
۱۱	مینودشت	۰,۴۱	۰,۵۳	۰,۵۰	۰,۳۸	۰,۴۳
۱۲	گالیکش	۰,۳۸	۰,۵۳	۰,۲۵	۰,۳۸	۰,۳۸
۱۳	کلاله	۰,۳۷	۰,۵۳	۰,۳۷	۰,۳۸	۰,۳۹
۱۴	مراوه تپه	۰,۲۵	۰,۵۵	۰,۳۴	۰,۲۵	۰,۳۱
۱۵	میانکین	۰,۴۶	۰,۴۶	۰,۴۴	۰,۴۵	۰,۴
۱۶	ماکزیم	۰,۷۴	۰,۶۵	۰,۸۳	۰,۷۵	۰,۶
۱۷	مینیم	۰,۲۵	۰,۲۳	۰,۱۹	۰,۲۵	۰,۳
۱۸	دامنه تغییرات	۰,۵۰	۰,۴۲	۰,۶۴	۰,۵۰	۰,۳

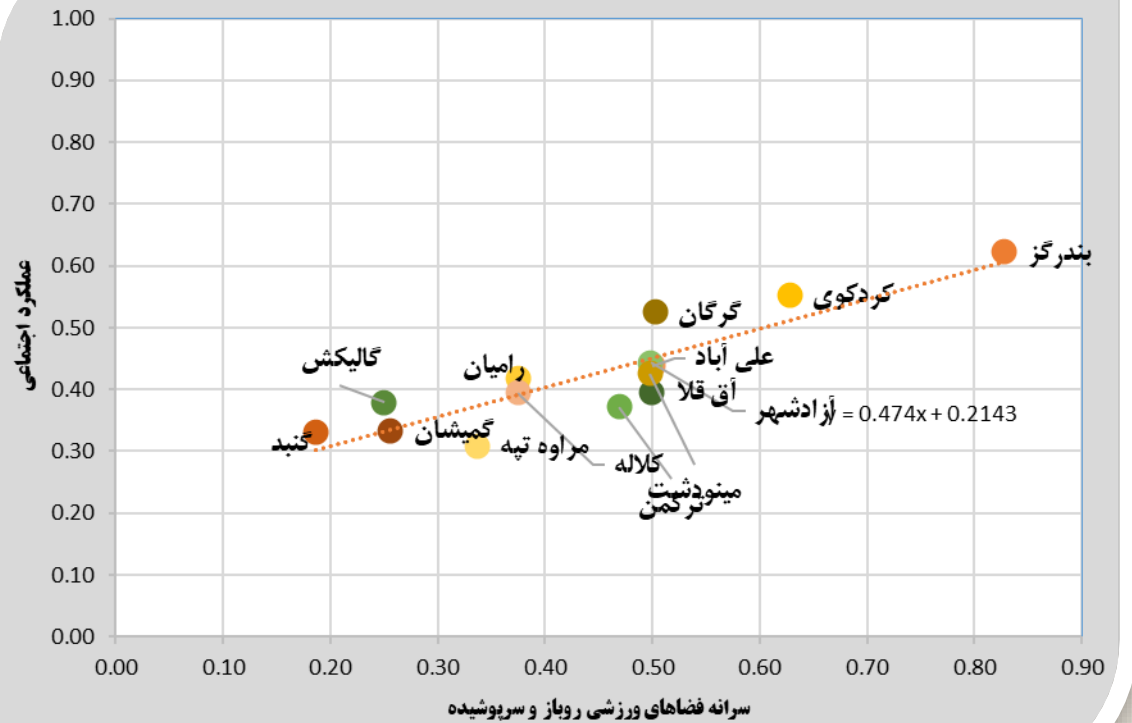
نتایج برآورد ناترازی ها

عدم تعادل های فرهنگی و اجتماعی

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس سرانه فضاهای خدمات اجتماعی و شاخص مرکب فرهنگی و اجتماعی به تفکیک شهرستانی

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس سرانه فضاهای ورزشی و شاخص مرکب فرهنگی و اجتماعی به تفکیک شهرستانی

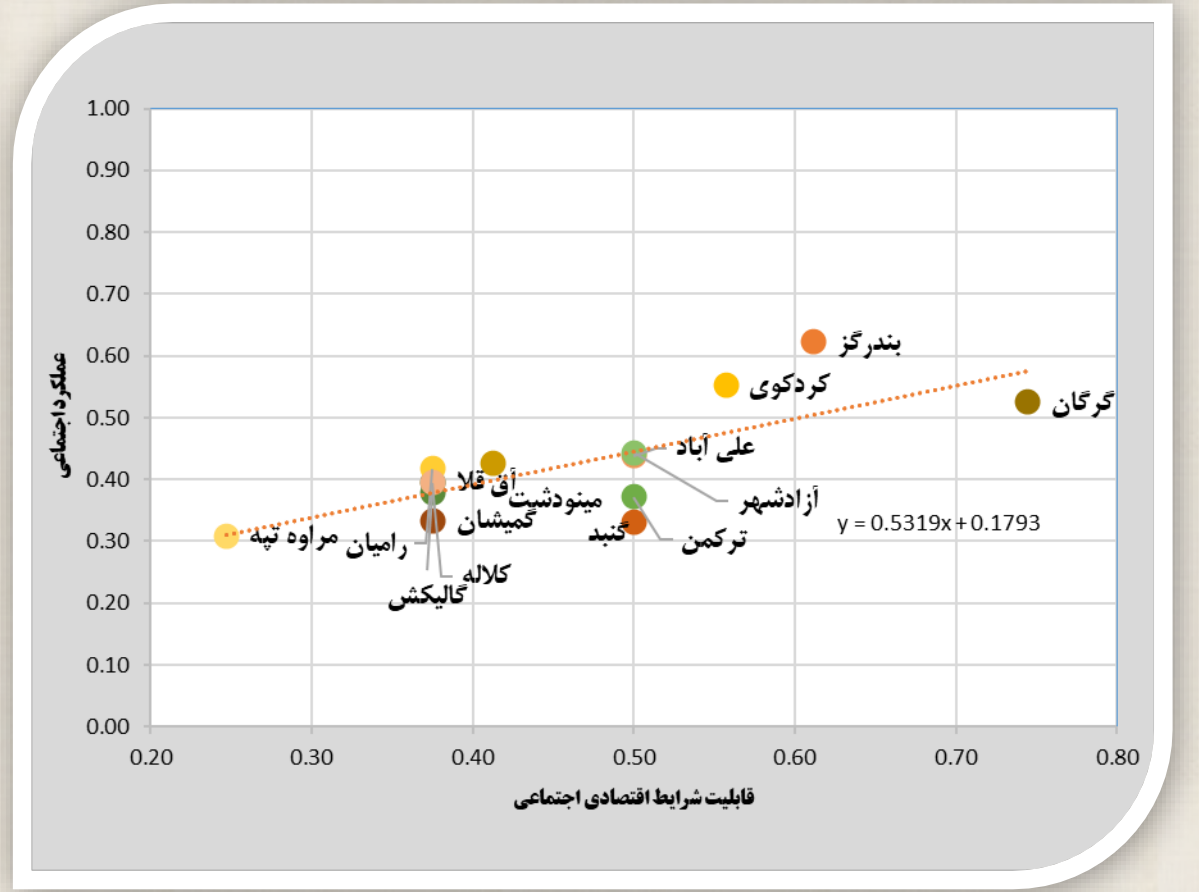
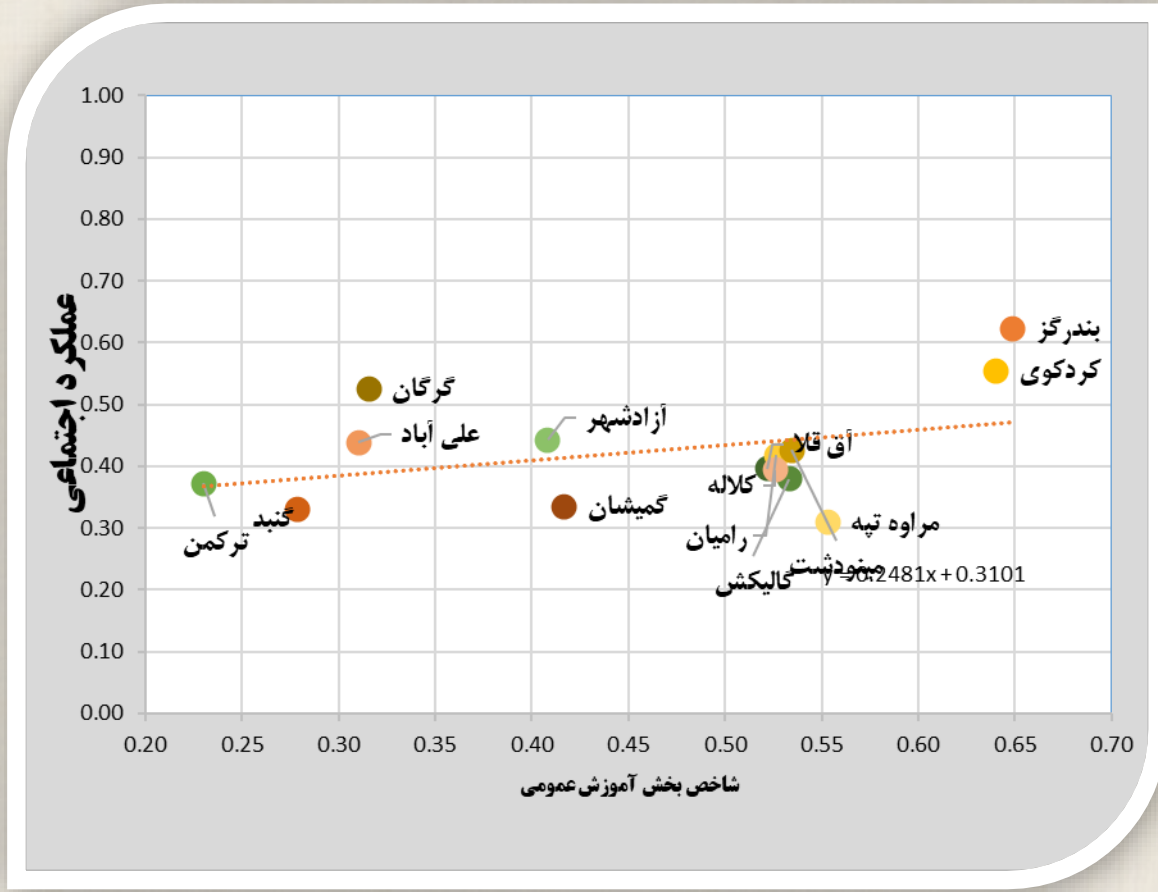

نتایج برآورد ناترازی ها

عدم تعادل های فرهنگی و اجتماعی

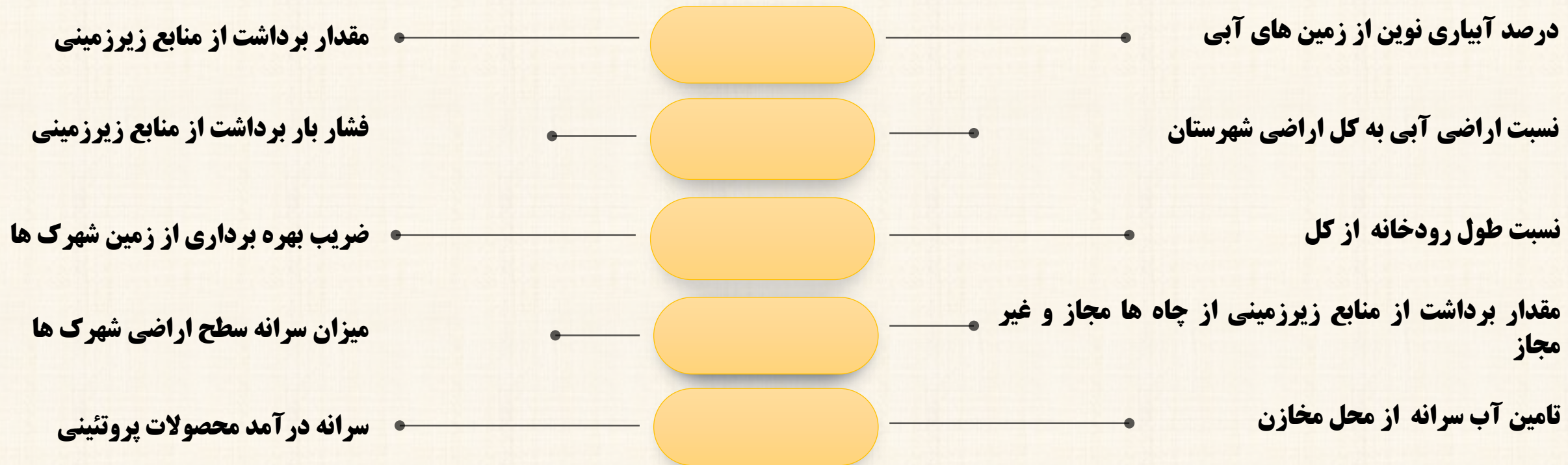
سنجش عدم تعادل از طریق قیاس شاخص بخش آموزش عمومی و شاخص مرکب فرهنگی و اجتماعی به تفکیک شهرستانی

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس قابلیت شرایط اقتصادی و اجتماعی و شاخص مرکب فرهنگی و اجتماعی به تفکیک شهرستانی

تبيين شاخص ها و نتايج بر آورد ناترازي ها

شاخص های توليدي

❖ شاخص های بخش تولیدی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	درصد ایاری نوین از زمین های آبی-درصد	نسبت طول رودخانه از کل-درصد	نسبت اراضی آبی به کل اراضی شهرستان-درصد	تأمین آب سرانه از محل مخازن-مترمکعب
۱	بندرگز	۵,۰۲	۴,۹۱	۹۵,۰۰	۱۷۱,۰۹
۲	کردکوی	۱۴,۱۴	۵,۵۹	۹۷,۱۶	۵۲۹,۹۱
۳	ترکمن	۹۴,۵۷	۰,۷۸	۱۹,۰۰	۳۳۳,۰۳
۴	گمیشان	۸۱,۹۳	۲,۸۱	۷,۱۲	۲۴۸,۳۹
۵	گرگان	۱۳,۷۷	۱۵,۹۴	۹۸,۵۶	۳۵۲,۷۰
۶	آق قلا	۴۰,۰۱	۳,۶۶	۵۲,۵۷	۹۵۲,۸۵
۷	علی آباد	۱۸,۲۲	۸,۵۳	۸۹,۴۷	۵۵۰,۳۰
۸	رامیان	۲۴,۴۱	۱۱,۵۰	۹۲,۵۳	۵۱۰,۹۶
۹	آزادشهر	۲۱,۱۳	۵,۸۱	۵۹,۷۴	۳۰۴,۸۳
۱۰	گنبد	۲۶,۱۰	۹,۶۹	۴۸,۶۱	۱۰۹۱,۳۰
۱۱	مینودشت	۲۶,۴۷	۳,۱۳	۲۹,۵۷	۲۱۸,۸۴
۱۲	گالیکش	۱۴,۳۸	۶,۲۵	۳۲,۱۵	۱۲,۱۱
۱۳	کلاله	۱۴,۹۷	۷,۹۷	۱۹,۵۳	۷۵,۸۳
۱۴	مراوه تپه	۱,۸۲	۱۳,۴۴	۲۰,۸۳	۸,۹۵
۱۵	میانکین	۲۸,۴	۷,۱	۵۴,۴	۳۸۲,۹
۱۶	ماکزیمم	۹۴,۶	۱۵,۹	۹۸,۶	۱,۰۹۱,۳
۱۷	مینیمم	۱,۸	۰,۸	۷,۱	۸,۹
۱۸	دامنه تغییرات	۹۲,۸	۱۵,۲	۹۱,۴	۱,۰۸۲,۴

❖ شاخص های بخش تولیدی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	مقدار برداشت از منابع زیرزمینی از چاهها مجاز و غیر مجاز - متر مکعب	مقدار برداشت از منابع زیرزمینی - متر مکعب	فشار بار برداشت از منابع زیرزمینی
۱	بندرگز	۲۹۰۹۳,۸۰	۳۱۳۰,۹۷	۵,۱۸
۲	کردکوی	۴۱۱۶۸,۴۸	۴۲۸۱,۶۸	۱۱,۰۱
۳	ترکمن	۴۴۲۸۷,۵۵	۱۵۴۲,۲۲	۱۷,۷۶
۴	گمیشان	۴۲۶۲۲,۹۵	۲۶۹,۰۹	۴۸,۰۰
۵	گرگان	۳۹۵۵۶,۴۸	۵۵۲۹,۹۰	۶,۰۰
۶	آق قلا	۳۴۸۱۳,۴۴	۱۶۳۹,۶۵	۳۶,۷۵
۷	علی آباد	۳۲۱۲۹,۶۳	۳۲۵۸,۶۲	۱۴,۴۵
۸	رامیان	۲۵۴۵۵,۲۹	۵۲۵۳,۱۳	۸,۸۶
۹	آزادشهر	۳۵۳۲۶,۰۹	۲۷۴۳,۴۹	۱۰,۰۰
۱۰	گنبد	۳۸۵۸۸,۸۹	۱۰۰۹,۸۴	۵۱,۹۴
۱۱	مینودشت	۳۵۱۹۲,۷۸	۱۷۵۴,۷۸	۱۱,۰۹
۱۲	گالیکش	۳۷۱۹۵,۱۲	۱۴۷۸,۰۰	۰,۸۱
۱۳	کلاله	۳۱۰۴۶,۳۱	۸۷۶,۰۷	۷,۹۷
۱۴	مراوه تپه	۷۱۹۱,۷۸	۶۲,۶۲	۱۲,۵۰
۱۵	میانگین	۳۳,۸۳۳,۵	۲,۳۴۵,۰	۱۷,۳
۱۶	ماکزیمم	۴۴,۲۸۷,۵	۵,۵۲۹,۹	۵۱,۹
۱۷	مینیمم	۷,۱۹۱,۸	۶۲,۶	۰,۸
۱۸	دامنه تغییرات	۳۷,۰۹۵,۸	۵,۴۶۷,۳	۵۱,۱

❖ شاخص های بخش تولیدی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	ضریب بهره برداری از زمین شهرکها	میزان سرانه سطح اراضی شهرکها -مترمربع	سرانه درآمد محصولات پروتئینی -میلیون تومان
۱	بندرگز	۰,۷۲	۱۴,۳۸	۱۵,۹۶
۲	کردکوی	۰,۴۵	۸,۸۳	۱۶,۱۴
۳	ترکمن	۰,۴۸	۵,۸۳	۹,۱۵
۴	گمیشان	۰,۳۳	۴,۰۷	۱۲,۵۳
۵	گرگان	۰,۴۵	۲,۲۱	۵,۲۱
۶	آق قلا	۰,۲۹	۱۲,۱۴	۱۶,۲۲
۷	علی آباد	۰,۵۲	۶,۳۹	۹,۵۳
۸	رامیان	۰,۳۱	۳,۲۳	۱۰,۴۰
۹	آزادشهر	۰,۳۷	۷,۹۸	۷,۷۱
۱۰	گنبد	۰,۷۳	۴,۴۱	۱۰,۱۸
۱۱	مینودشت	۰,۶۶	۴,۴۳	۸,۱۹
۱۲	گالیکش	۰,۲۵	۶,۱۸	۶,۴۶
۱۳	کلاله	۰,۹۱	۲,۲۱	۱۰,۷۵
۱۴	مراوه تپه	۰,۲۳	۱۵,۴۳	۷,۲۰
۱۵	میانگین	۰,۵	۷,۰	۱۰,۴
۱۶	ماکزیمن	۰,۹	۱۵,۴	۱۶,۲
۱۷	مینیم	۰,۲	۲,۲	۵,۲
۱۸	دامنه تغییرات	۰,۷	۱۳,۲	۱۱,۰

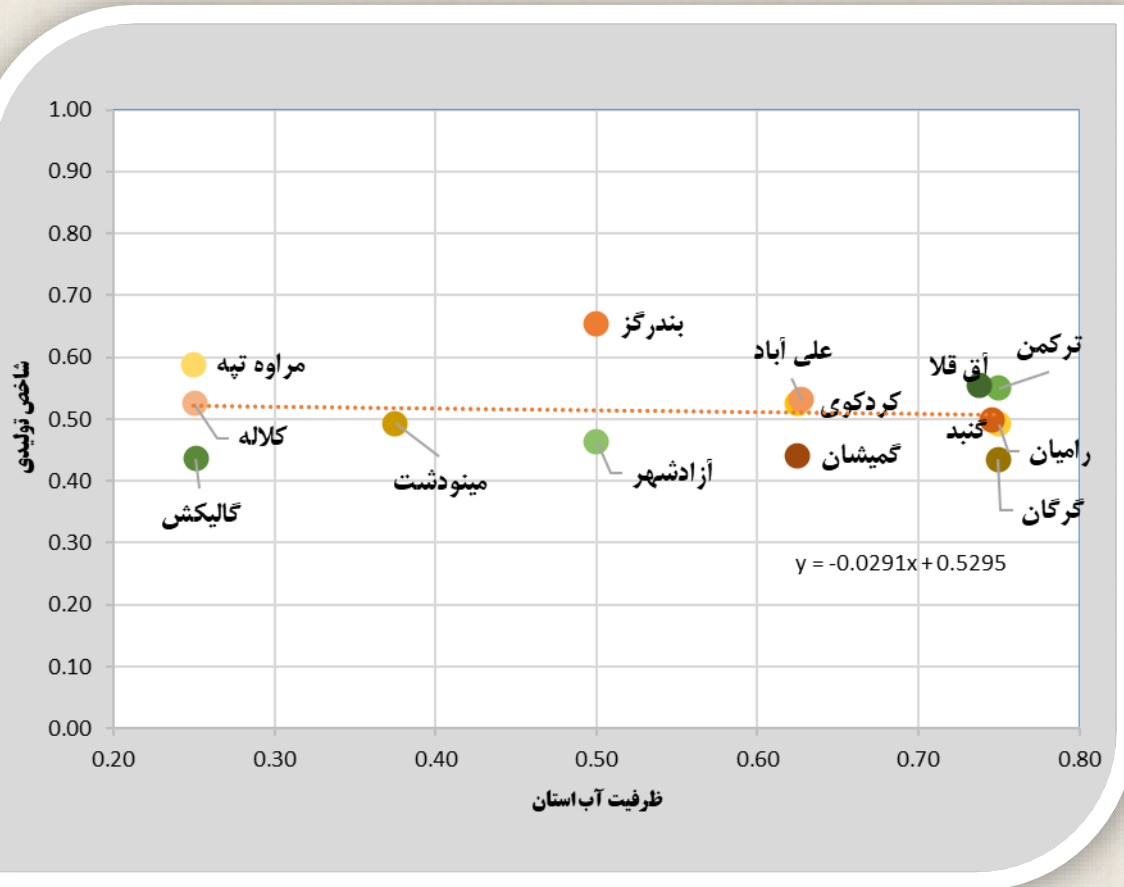
❖ تلفیق شاخص های بخش تولیدی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	شاخص های تلفیقی زیرساخت کشاورزی	شاخص های تلفیقی زیرساخت صنعت	عملکرد تولیدی
۱	بندرگز	۰,۵۰	۰,۵۶	۰,۶۵
۲	کردکوی	۰,۶۳	۰,۳۷	۰,۵۳
۳	ترکمن	۰,۷۵	۰,۵۰	۰,۵۵
۴	گمیشان	۰,۶۳	۰,۳۷	۰,۴۴
۵	گرگان	۰,۷۵	۰,۳۷	۰,۴۳
۶	آق قلا	۰,۷۴	۰,۳۸	۰,۵۵
۷	علی آباد	۰,۶۳	۰,۵۰	۰,۵۳
۸	رامیان	۰,۷۵	۰,۴۳	۰,۴۹
۹	آزادشهر	۰,۵۰	۰,۵۰	۰,۴۶
۱۰	گنبد	۰,۷۵	۰,۳۴	۰,۵۰
۱۱	مینودشت	۰,۳۸	۰,۵۶	۰,۴۹
۱۲	گالیکش	۰,۲۵	۰,۶۳	۰,۴۴
۱۳	کلاله	۰,۲۵	۰,۶۳	۰,۵۳
۱۴	مراوه تپه	۰,۲۵	۰,۸۷	۰,۵۹
۱۵	میانگین	۰,۶	۰,۵	۰,۵
۱۶	ماکزیمم	۰,۸	۰,۹	۰,۷
۱۷	مینیمم	۰,۳	۰,۳	۰,۴
۱۸	دامنه تغییرات	۰,۵	۰,۵	۰,۲

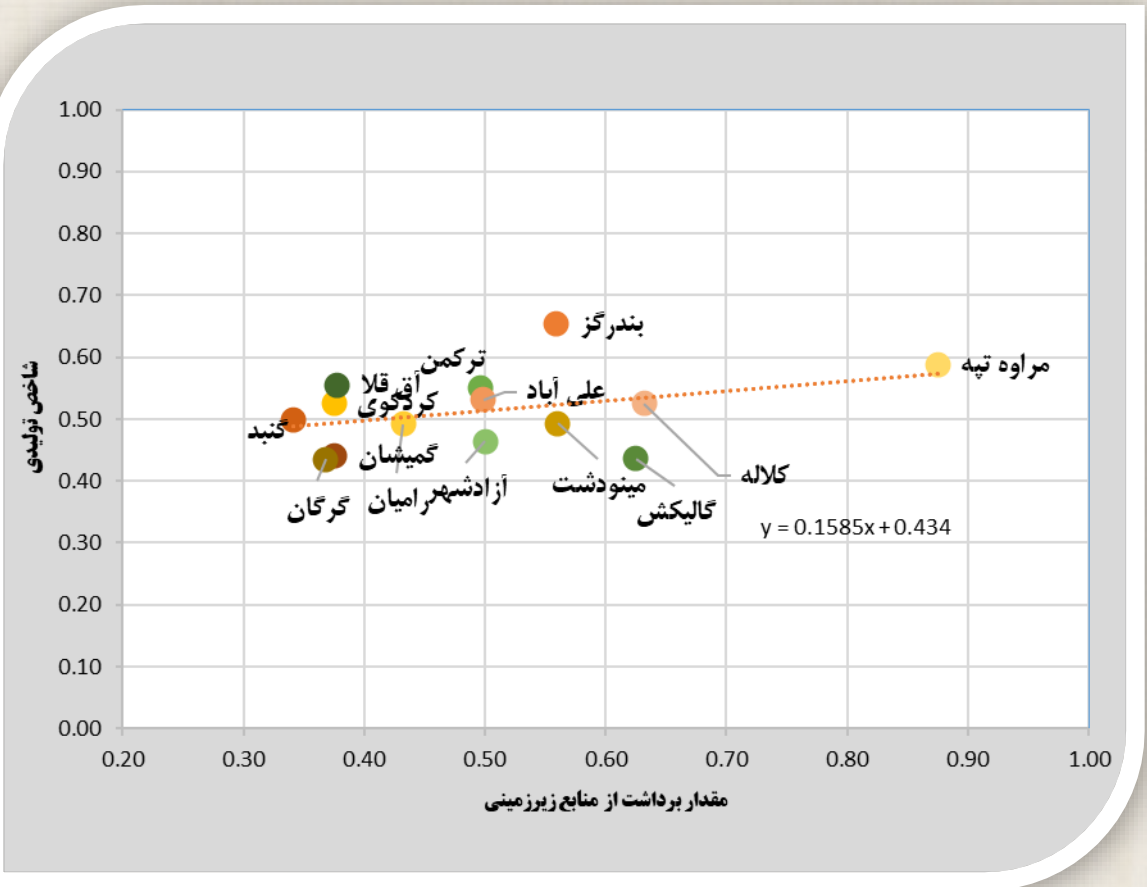
❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ عدم تعادل های بخش تولیدی (متغیرهای موثر بر عدم تعادل های در زمینه ظرفیت بخش تولیدی)

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس ظرفیت آب استان و شاخص تولیدی به تفکیک شهرستانی

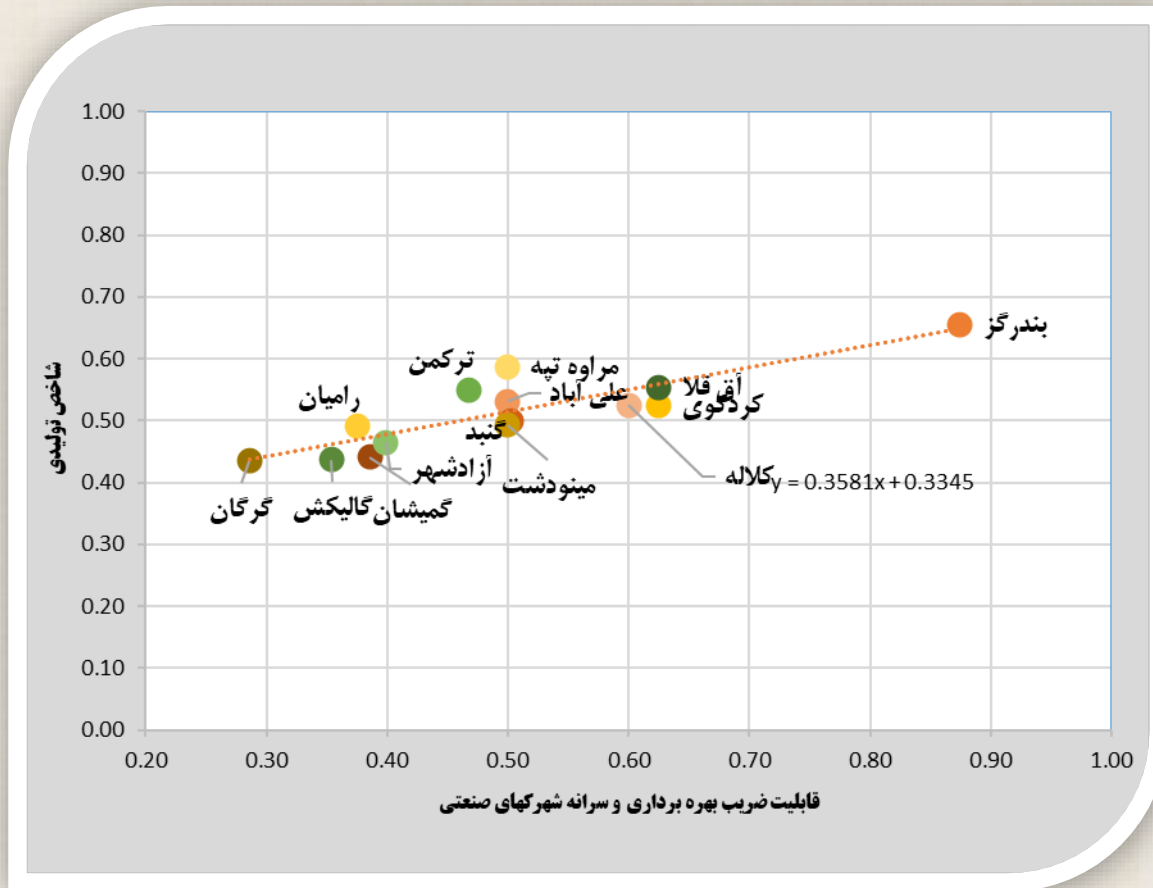
سنجش عدم تعادل از طریق قیاس مقدار برداشت آب از منابع زیرزمینی و شاخص تولیدی به تفکیک شهرستانی

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

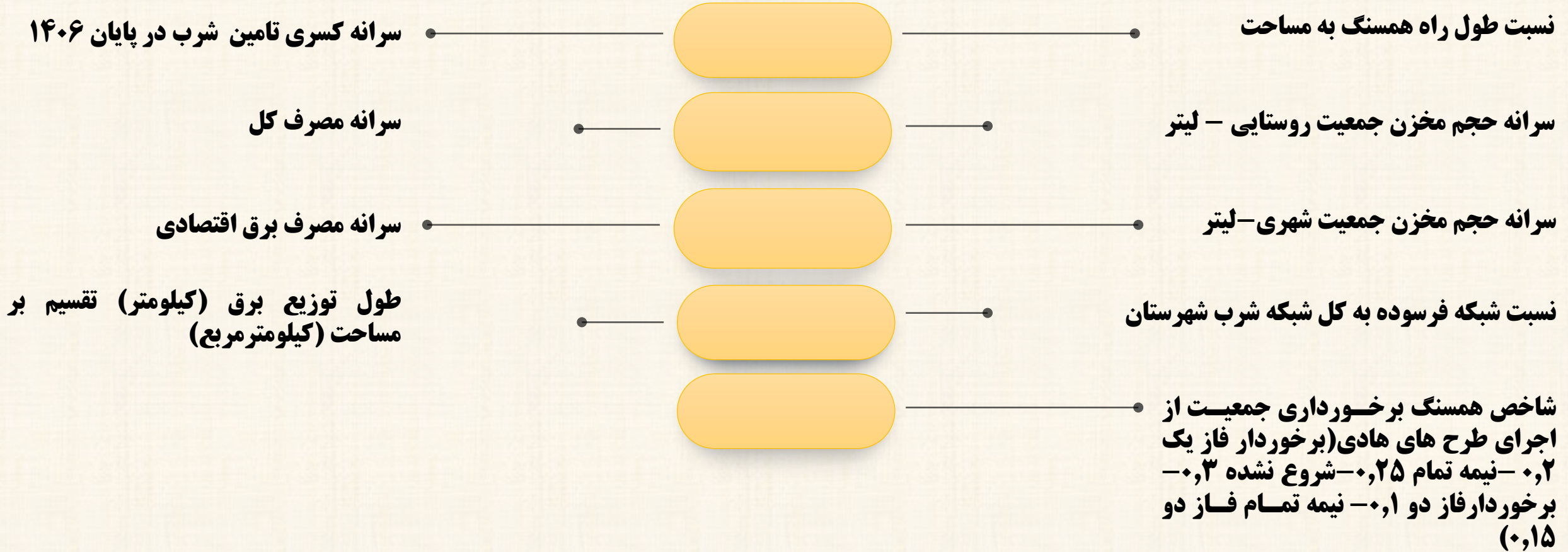
❖ عدم تعادل های بخش تولیدی (متغیرهای موثر بر عدم تعادل های در زمینه ظرفیت بخش تولیدی)

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس قابلیت ظریب بهره برداری و سرانه شهرک های صنعتی و شاخص تولیدی به تفکیک شهرستانی

تبيين شاخص ها و نتايج بر آورد ناترازي ها

شاخص های زیربنایی

❖ شاخص های بخش زیربنایی شهرستان های استان گلستان

نسبت طول راه همسنگ به مساحت - کیلومتر بر کیلومتر مربع	شاخص همسنگ بر خورداری جمعیت از اجرای طرح های هادی (برخوردار فاز یک ۰,۲ - نیمه تمام ۰,۲۵ - شروع نشده ۰,۳ - برخوردار فاز دو ۰,۱ - نیمه تمام فاز دو ۰,۱۵) - درصد	شهرستان	ردیف
۱,۰۷	۱۸,۷۶	بندرگز	۱
۰,۴۷	۲۲,۱۶	کردکوی	۲
۰,۴۹	۲۱,۴۵	ترکمن	۳
۰,۱۴	۱۹,۸۶	گمیشان	۴
۰,۵۳	۲۰,۴۰	گرگان	۵
۰,۲۷	۲۰,۱۹	آق قلا	۶
۰,۵۴	۲۰,۲۱	علی آباد	۷
۰,۵۰	۱۹,۵۵	رامیان	۸
۰,۶۵	۱۸,۱۱	آزادشهر	۹
۰,۳۰	۲۰,۹۱	گنبد	۱۰
۰,۷۳	۱۹,۹۳	مینودشت	۱۱
۰,۵۰	۲۰,۸۶	گالیکش	۱۲
۰,۱۷	۲۰,۷۴	کلاله	۱۳
۰,۳۱	۲۲,۳۸	مراوه تپه	۱۴
۰,۵	۲۰,۴	میانگین	۱۵
۱,۱	۲۲,۴	ماکزیمم	۱۶
۰,۱	۱۸,۱	مینیمم	۱۷
۰,۹	۴,۳	دامنه تغییرات	۱۸

❖ شاخص های بخش زیربنایی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	سرانه حجم مخزن جمعیت روستایی-لیتر-لیتر	سرانه حجم مخزن جمعیت شهری-لیتر-لیتر	نسبت شبکه فرسوده به کل شبکه شرب شهرستان-درصد	سرانه کسری تامین شرب در پایان ۱۴۰۶-لیتر در روز
۱	بندرگز	۸۳,۲۴	۳۱۸,۱۳	۲۳,۵۰	۱۸,۰۰
۲	کردکوی	۱۶۷,۰۴	۲۰۱,۱۹	۲۸,۵۰	۰,۰۰
۳	ترکمن	۱۰۴,۲۶	۸۰,۰۳	۴۵,۵۰	۳۸,۰۰
۴	گمیشان	۸۷,۱۱	۵۲۲,۸۱	۱۸,۰۰	۱۳۴,۰۰
۵	گرگان	۹۸,۰۸	۲۳۵,۲۱	۴۰,۳۰	۶۲,۰۰
۶	آق قلا	۵۹,۳۰	۱۲۷,۵۹	۱۴,۸۰	۱۵۰,۰۰
۷	علی آباد	۱۱۸,۵۶	۳۱۱,۳۷	۲۰,۶۰	۱۱,۰۰
۸	رامیان	۵۸,۶۰	۱۶۹,۵۳	۳۶,۵۰	۰,۰۰
۹	آزادشهر	۱۲۶,۷۳	۲۱۲,۶۷	۳۰,۷۰	۵۷,۰۰
۱۰	گنبد	۳۷,۴۸	۲۳۸,۵۰	۵۳,۳۰	۱۱۰,۰۰
۱۱	مینودشت	۱۵۶,۴۷	۱۹۱,۸۱	۲۷,۴۰	۴۷,۰۰
۱۲	گالیکش	۱۲۹,۳۳	۵۰۴,۵۳	۱۷,۶۰	۰,۰۰
۱۳	کلاله	۱۰۷,۹۱	۲۲۲,۸۱	۳۴,۰۰	۱۰۱,۰۰
۱۴	مراوه تپه	۱۷۴,۱۴	۱۰۵,۴۲	۶,۰۰	۱۵۲,۰۰
۱۵	میانگین	۱۰۷,۷	۲۴۵,۸	۲۸,۳	۶۲,۹
۱۶	ماکزیمم	۱۷۴,۱	۵۲۲,۸	۵۳,۳	۱۵۲,۰
۱۷	مینیمم	۳۷,۵	۸۰,۰	۶,۰	۰,۰
۱۸	دامنه تغییرات	۱۳۶,۷	۴۴۲,۸	۴۷,۳	۱۵۲,۰

❖ شاخص های بخش زیربنایی شهرستان های استان گلستان

ردیف	شهرستان	سرانه مصرف کل	سرانه مصرف برق اقتصادی	طول توزیع برق (کیلومتر) تقسیم بر مساحت (کیلومتر مربع) - کیلومتر بر کیلومتر مربع
۱	بندرگز	۲۴۰۹,۶۷۹	۱۱۴۰,۱۳۱	۲,۳۵
۲	کردکوی	۲۸۴۶,۰۴۱	۱۲۱۰,۶۰۶	۱,۰۷
۳	ترکمن	۱۷۵۰,۰۱۲	۱۱۰۷,۲۵۸	۲,۳۰
۴	گمیشان	۱۵۳۷,۳۱۸	۸۷۸,۴۲۷	۰,۵۳
۵	گران	۲۲۴۰,۷۳۹	۱۳۳۳,۸۹۴	۲,۰۸
۶	آق قلا	۲۴۳۴,۷۰۱	۱۱۰۴,۰۱۷	۰,۶۷
۷	علی آباد	۲۲۶۰,۲۰۵	۱۰۷۱,۳۰۰	۱,۲۸
۸	رامیان	۱۶۰۴,۰۳۰	۹۲۳,۴۲۱	۱,۰۵
۹	آزادشهر	۱۸۶۷,۶۳۸	۱۰۲۲,۱۶۴	۰,۸۸
۱۰	گنبد	۲۱۰۸,۹۷۰	۱۳۹۷,۲۴۲	۰,۶۴
۱۱	مینودشت	۱۶۲۷,۲۶۰	۹۹۷,۰۹۷	۰,۹۶
۱۲	گالیکش	۱۷۶۹,۰۵۰	۹۸۱,۹۰۲	۰,۵۹
۱۳	کلاله	۱۴۱۰,۴۲۳	۹۸۸,۹۴۳	۰,۷۳
۱۴	مراوه تپه	۸۹۰,۵۵۴	۷۰۱,۹۲۴	۰,۲۸
۱۵	میانگین	۱,۹۱۱,۲	۱,۰۶۱,۳	۱,۱
۱۶	ماکزیمم	۲,۸۴۶,۰	۱,۳۹۷,۲	۲,۳
۱۷	مینیمم	۸۹۰,۶	۷۰۱,۹	۰,۳
۱۸	دامنه تغییرات	۱,۹۵۵,۵	۶۹۵,۳	۲,۱

❖ تلفیق شاخص های بخش زیربنایی شهرستان های استان گلستان

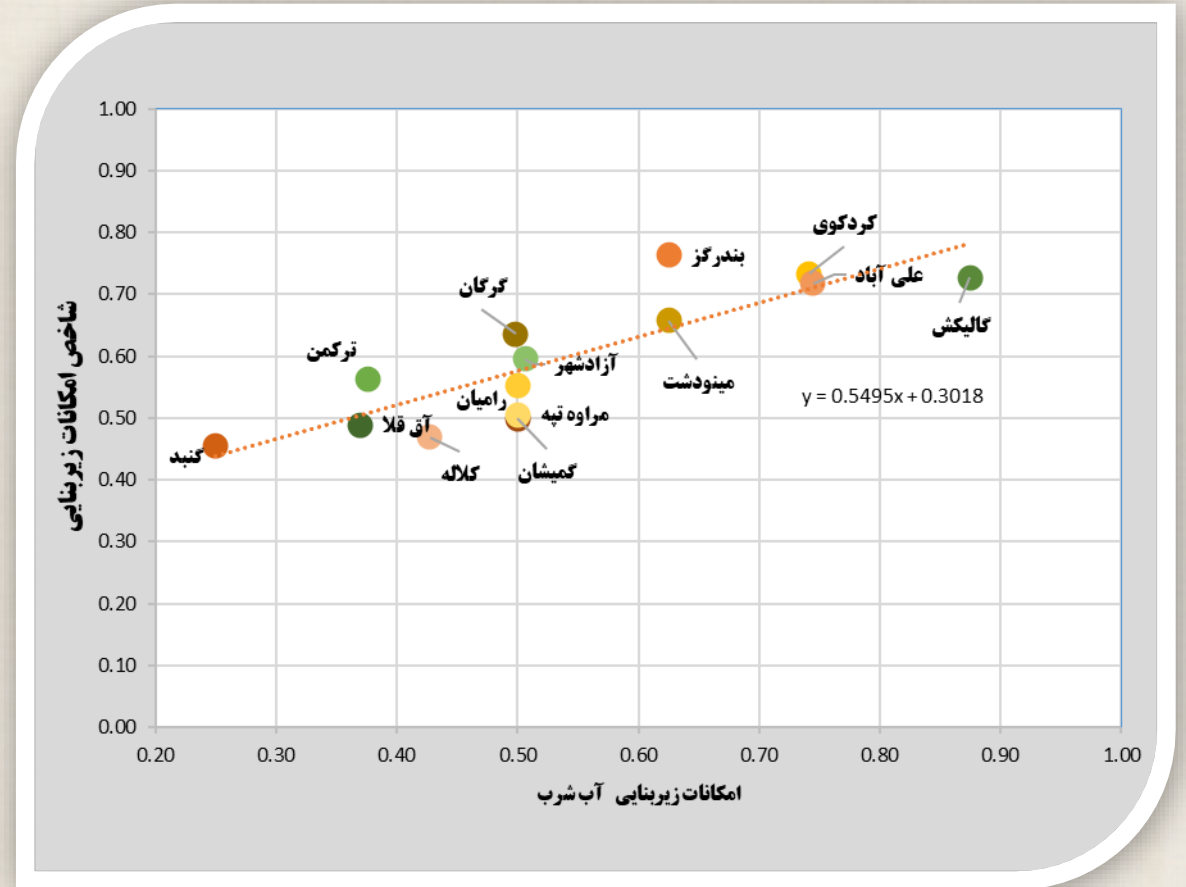
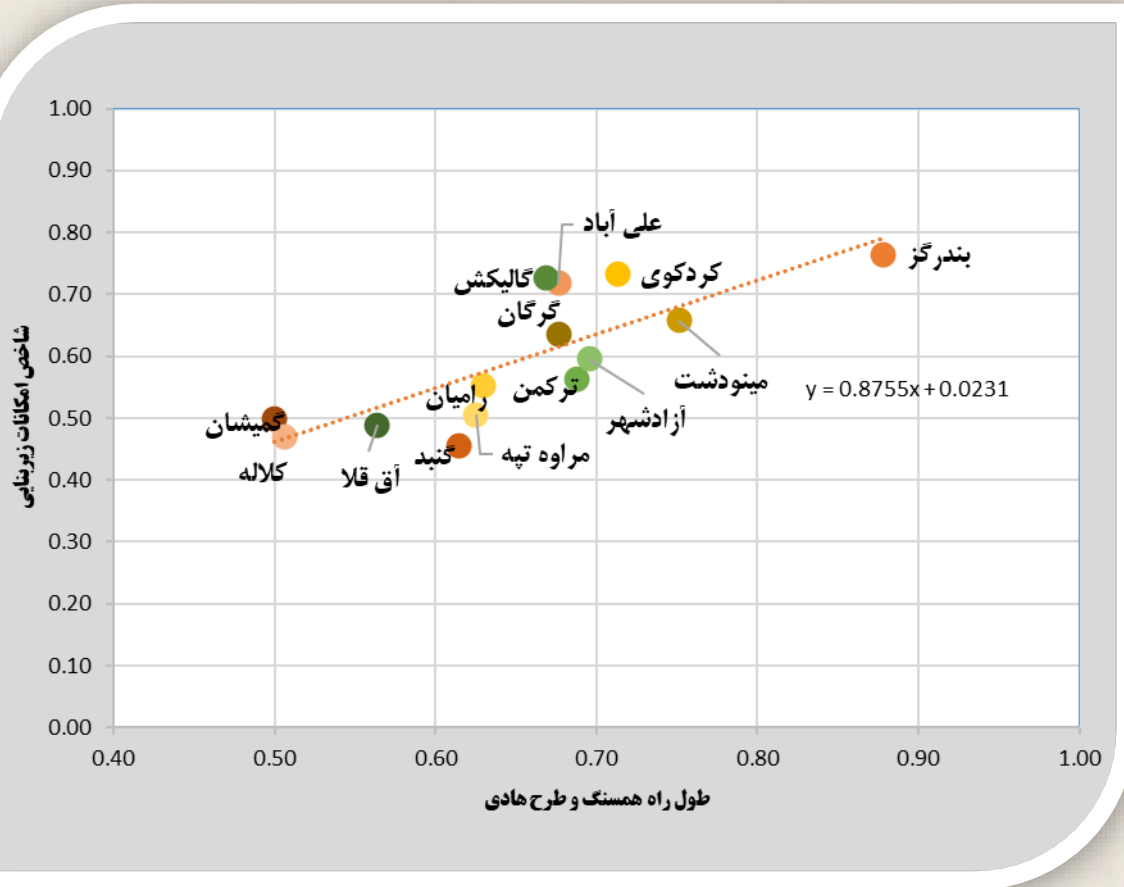
ردیف	شهرستان	شاخص های بخش حمل و نقل	شاخص های بخش آب و انرژی	عملکرد زیربنایی
۱	بندرگز	۰,۸۸	۰,۶۳	۰,۷۶
۲	کردکوی	۰,۷۱	۰,۷۴	۰,۷۳
۳	ترکمن	۰,۶۹	۰,۳۸	۰,۵۶
۴	کمیشان	۰,۵۰	۰,۵۰	۰,۵۰
۵	گرگان	۰,۶۸	۰,۵۰	۰,۶۴
۶	آق قلا	۰,۵۶	۰,۳۷	۰,۴۹
۷	علی آباد	۰,۶۸	۰,۷۴	۰,۷۲
۸	رامیان	۰,۶۳	۰,۵۰	۰,۵۵
۹	آزادشهر	۰,۷۰	۰,۵۱	۰,۶۰
۱۰	گنبد	۰,۶۱	۰,۲۵	۰,۴۶
۱۱	مینودشت	۰,۷۵	۰,۶۳	۰,۶۶
۱۲	گالیکش	۰,۶۷	۰,۸۷	۰,۷۳
۱۳	کلاله	۰,۵۱	۰,۴۳	۰,۴۷
۱۴	مراوه تپه	۰,۶۳	۰,۵۰	۰,۵۱
۱۵	میانگین	۰,۷	۰,۵	۰,۶
۱۶	ماکزیمم	۰,۹	۰,۹	۰,۸
۱۷	مینیمم	۰,۵	۰,۳	۰,۵
۱۸	دامنه تغییرات	۰,۴	۰,۶	۰,۳

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ عدم تعادل های بخش امکانات زیربنایی (متغیرهای موثر بر عدم تعادل های در زمینه امکانات زیربنایی)

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس طول راه همسنگ و طرح هادی و شاخص مرکب بخش زیربنایی به تفکیک شهرستانی

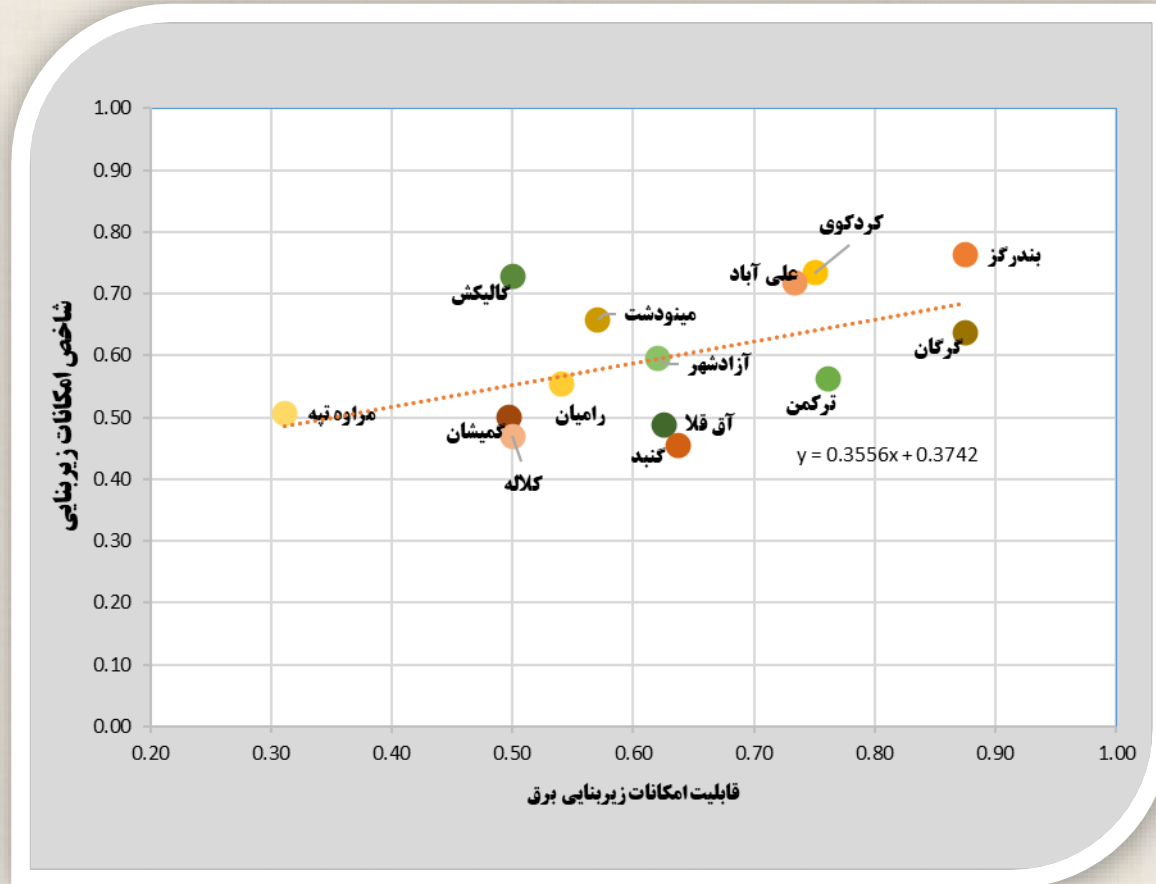
سنجش عدم تعادل از طریق قیاس امکانات زیربنایی آب شرب و شاخص مرکب بخش زیربنایی به تفکیک شهرستانی

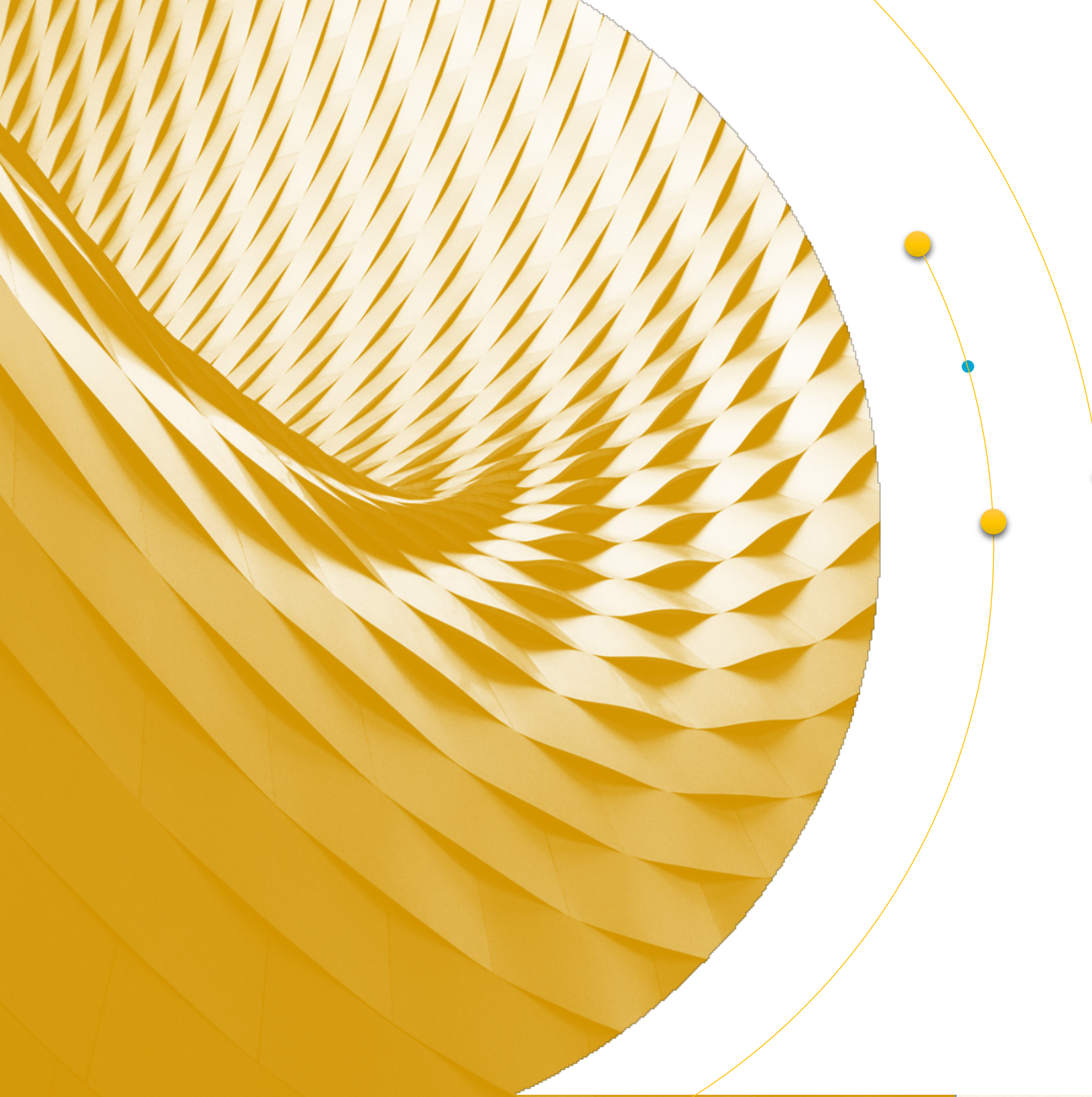

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ عدم تعادل های بخش امکانات زیربنایی (متغیرهای موثر بر عدم تعادل های در زمینه امکانات زیربنایی)

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس قابلیت امکانات زیربنایی برق و شاخص مرکب بخش زیربنایی به تفکیک شهرستانی

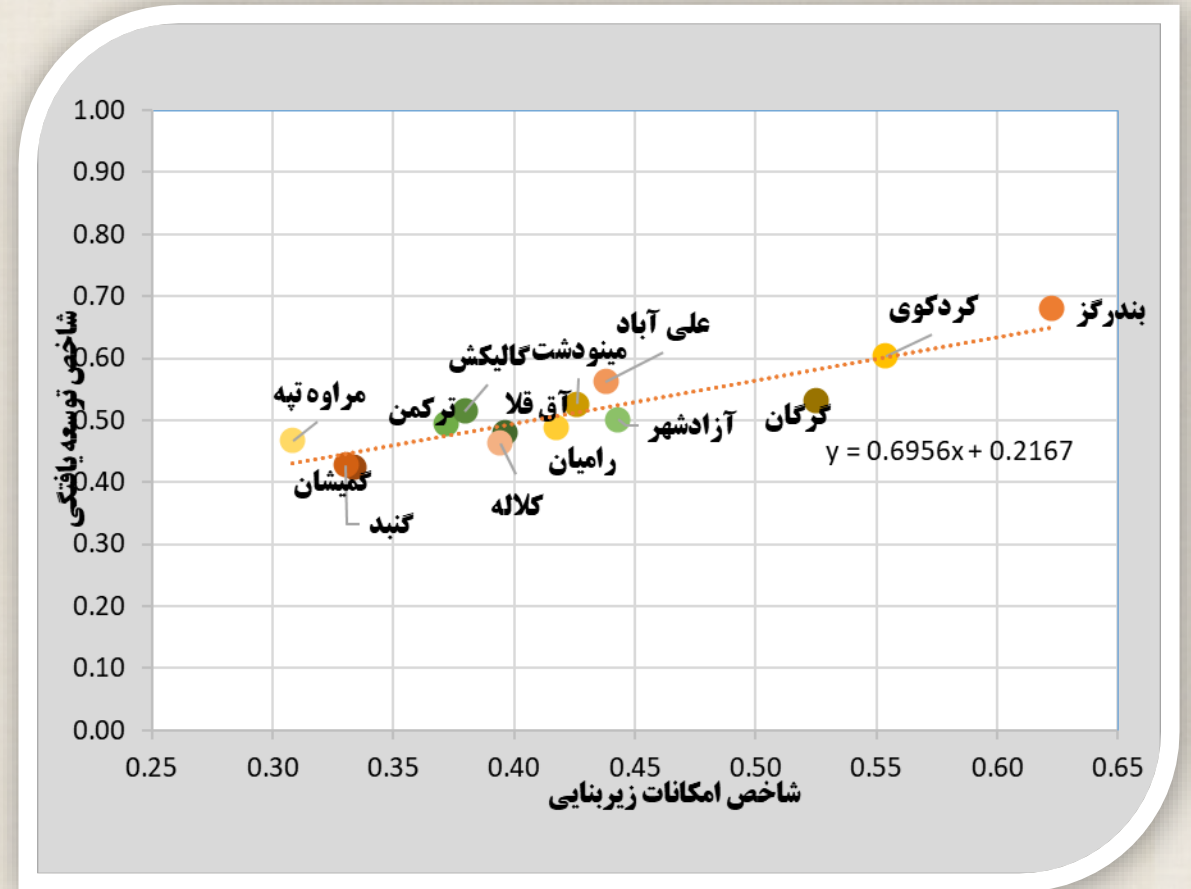
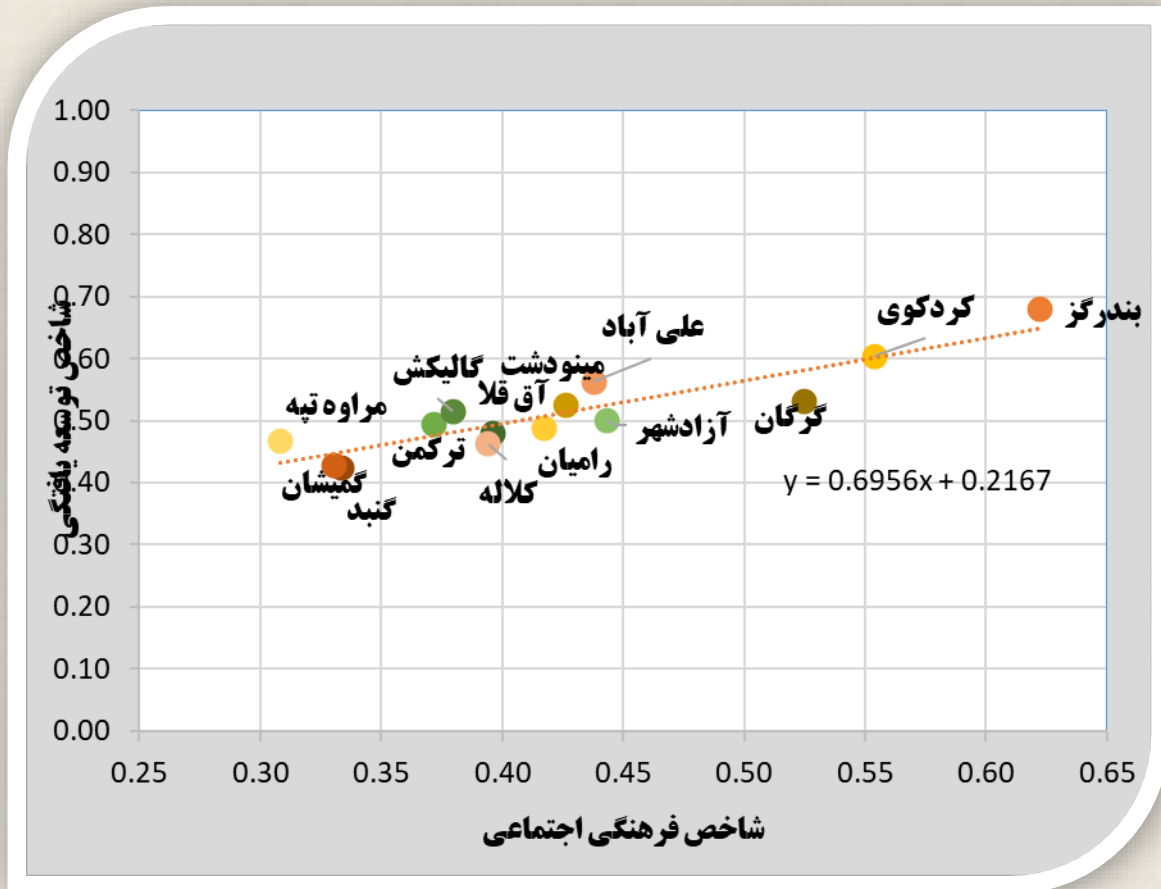
بخش شاخص های مرکب

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ بررسی شاخص مرکب توسعه یافتگی شهرستان های استان گلستان ❖

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس شاخص مرکب فرهنگی اجتماعی و شاخص مرکب توسعه یافتگی به تفکیک شهرستانی

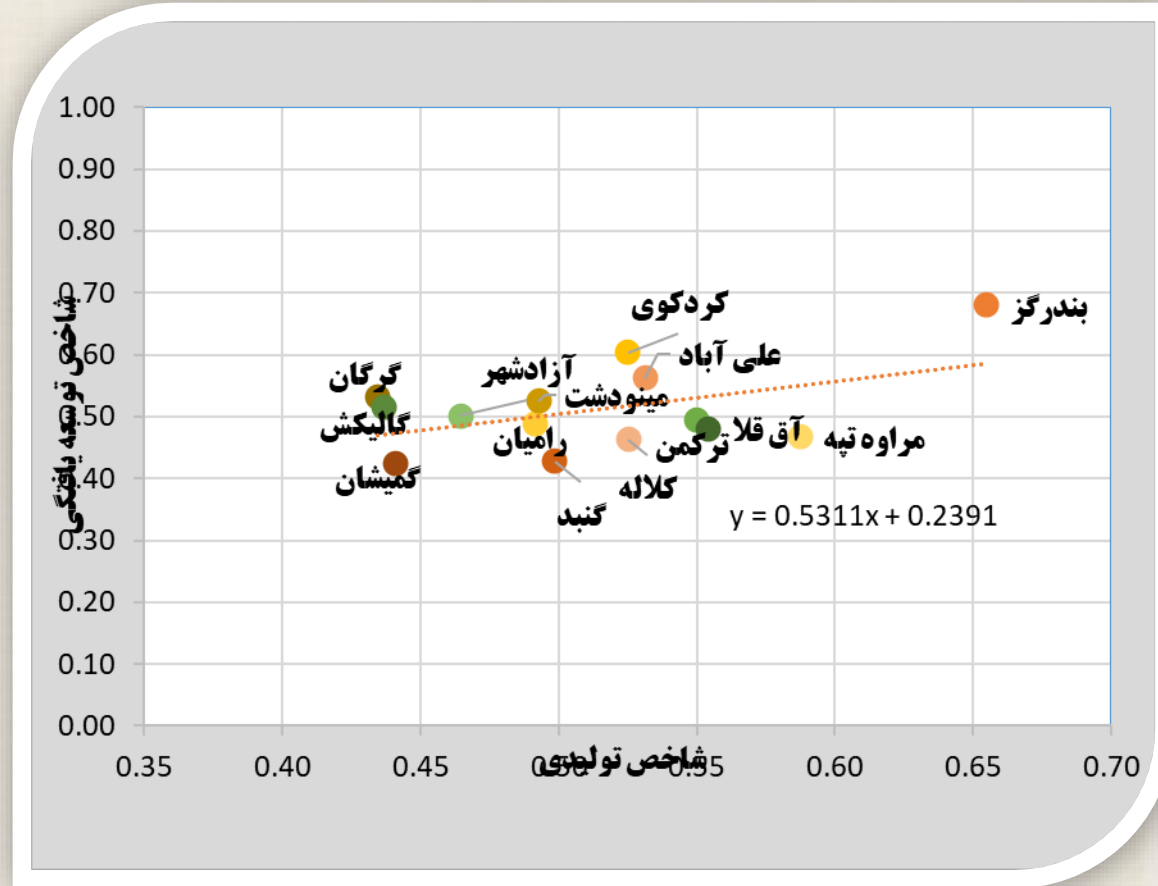
سنجش عدم تعادل از طریق قیاس شاخص امکانات زیربنایی و شاخص مرکب توسعه یافتگی به تفکیک شهرستانی

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ بررسی شاخص مرکب توسعه یافتگی شهرستان های استان گلستان ❖

سنجش عدم تعادل از طریق قیاس شاخص تولیدی و شاخص مرکب توسعه یافتگی به تفکیک شهرستانی

❖ نتایج بر آورد ناترازی ها ❖

وضعیت توسعه یافتگی استان گلستان

با توجه به بررسی‌هایی که در سطح ۱۴ شهرستان انجام گرفت در انتها به منظور ارائه تصویری کلی از وضعیت نابرابری توسعه یافتگی ۱۴ شهرستان، از تمام شاخص‌هایی که در این سطوح قابل احصا بوده اند، بهره گرفتیم تا از ترکیب این شاخص‌ها به رتبه بندی جامع تری دست یابیم.

شاخص‌هایی که برای محاسبه رتبه بندی توسعه یافتگی استفاده شده اند در سه زیرگروه: شاخص فرهنگی و اجتماعی، شاخص تولیدی و شاخص امکانات زیربنایی

به همراه یک شاخص کلی تحت عنوان شاخص مرکب توسعه یافتگی با استفاده از روش هوشمند منطق فازی مطابق جدول ذیل ارائه می‌گردد.

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ وضعیت توسعه یافتگی استان گلستان ❖

رتبه بندی توسعه یافتگی ۱۴ شهرستان استان گلستان بر مبنای روش منطق فازی

رتبه	ضریب توسعه یافتگی	شاخص زیربنایی	شاخص تولیدی	شاخص فرهنگی و اجتماعی	نمره فقر (درصد)	شهرستان
۱	۰,۶۸	۰,۷۶	۰,۶۵	۰,۶۲	۲۳	بندرگز
۲	۰,۶	۰,۷۳	۰,۵۳	۰,۵۵	۲۵	گردکوی
۳	۰,۵۶	۰,۷۲	۰,۵۳	۰,۴۴	۳۲	علی آباد
۴	۰,۵۳	۰,۶۴	۰,۴۳	۰,۵۲	۲۰	گران
۵	۰,۵۳	۰,۶۶	۰,۴۹	۰,۴۳	۳۴	مینودشت
۶	۰,۵۱	۰,۷۳	۰,۴۴	۰,۳۸	۴۱	گالیکش
۷	۰,۵	۰,۶	۰,۴۶	۰,۴۴	۳۰	آزادشهر
۸	۰,۴۹	۰,۵۶	۰,۵۵	۰,۳۷	۳۰	ترکمن
۹	۰,۴۹	۰,۵۵	۰,۴۹	۰,۴۲	۳۹	رامیان
۱۰	۰,۴۸	۰,۴۹	۰,۵۵	۰,۴	۴۲	آق قلا
۱۱	۰,۴۷	۰,۵۱	۰,۵۹	۰,۳۱	۵۶	مراوه تپه
۱۲	۰,۴۶	۰,۴۷	۰,۵۳	۰,۳۹	۴۴	کلاله
۱۳	۰,۴۳	۰,۴۶	۰,۵	۰,۳۳	۳۶	گنبد
۱۴	۰,۴۲	۰,۵	۰,۴۴	۰,۳۳	۳۹	گمیشان

برخوردار

نیمه برخوردار

کم برخوردار

❖ نتایج برآورد ناترازی ها ❖

❖ پایش شاخص های رفاهی خانوار بر اساس پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

جدول مقایسه تطبیقی شاخص فقر به تفکیک ۱۴ شهرستان استان گلستان - منبع اطلس رفاه ایرانیان

رتبه	نام شهرستان	نمره فقر (درصد)	روستایی	شهری	زن سرپرست	مرد سرپرست
1	مراوه تپه	۵۶	۵۸	۴۳	۸۲	۵۲
2	کلاله	۴۴	۵۰	۲۹	۷۰	۳۹
3	آق قلا	۴۲	۴۶	۳۳	۶۹	۳۷
4	گالیکش	۴۱	۴۸	۳۰	۶۵	۳۵
5	گمیشان	۳۹	۴۰	۳۸	۵۷	۳۷
6	رامیان	۳۹	۴۳	۳۳	۵۸	۳۴
7	گنبد کاووس	۳۶	۴۸	۲۲	۵۶	۳۲
8	مینودشت	۳۴	۴۳	۲۲	۵۷	۲۹
9	علی آباد	۳۲	۳۴	۳۰	۵۱	۲۷
10	ترکمن	۳۰	۳۹	۲۶	۴۷	۲۸
11	آزادشهر	۳۰	۳۸	۲۳	۵۱	۲۵
12	کردکوی	۲۵	۲۹	۲۲	۴۷	۲۰
13	بندرگز	۲۳	۲۹	۱۹	۴۳	۱۹
14	گران	۲۰	۳۰	۱۵	۳۵	۱۵
	کل استان	۳۲	۴۲	۲۳	۵۱	۲۸
	کل کشور	۲۲	۳۴	۱۷	۳۹	۱۹

منبع: اطلس رفاه ایرانیان - استان گلستان (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

گام های گزارش

معرفی استان گلستان

1

روش شناسی

2

تبیین شاخص ها و نتایج برآورد ناترازی ها

3

اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و راهکارهای پیشنهادی
جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها

4

❖ اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و توسعه متوازن استان - بخش اقتصادی

- ۱ شکاف بیش از دو برابری فاصله GDP سرانه استان از میانگین کشور (بدلیل تشکیل پس انداز و درآمد پایین در استان) و نرخ بالای جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی
- ۲ کمبود سرمایه گذاری داخلی و خارجی و عدم حضور هلدینگ های بزرگ سرمایه گذاری داخلی و شرکت های معتبر بین المللی خارجی در استان
- ۳ پایین بودن بهره وری و ضریب نفوذ فناوری در بخش های اقتصادی با رویکرد دانش بنیانی
- ۴ فشار بالای GDP استان به منابع طبیعی، محیط زیست و توان سرزمین
- ۵ سهم بالای بخش کشاورزی سنتی در تولید ناخالص داخلی استان نسبت به دو بخش عمده صنعت و خدمات
- ۶ عدم شکل گیری اکوسیستم های (زیست بوم) مطلوب کسب و کار در حوزه روستایی
- ۷ عدم توجه جدی به بخش اقتصاد دریاپایه و زیربخش های آن (از جمله : صنایع دریایی، حمل و نقل دریایی و بنادر، شیلات، صیادی و آبزی پروری، گردشگری دریایی، انرژی، بستر، فراساحل و منابع غیرزنده دریایی، آموزش، پژوهش و فناوری دریایی) در برنامه های گذشته، علی رغم وجود پتانسیل های موجود در استان.
- ۸ هم راستا نبودن اهداف نظام بانکی و نظام برنامه ریزی و توسعه استان، خروج نقدینگی و کاهش قدرت تسهیلات اعطایی بانک ها (بالا بودن نسبت مصارف به منابع بانکی). - بانک محور بودن نظام تأمین مالی در اقتصاد استان و ضعف بازارهای مالی (بازار سرمایه) در استان.

❖ اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و توسعه متوازن استان - بخش اجتماعی - فرهنگی

تقدم افراطی آموزش بر جنبه تربیتی و پرورشی و ضعف مهارت آموزشی	۶	گسترش و شدت فقر انباشتی و بالابودن ضریب جینی در مقایسه با سایر استان ها	۱
هم راستا نبودن اهداف نظام آموزش عالی و نظام برنامه ریزی و توسعه استان	۷	گسترش حاشیه نشینی	۲
تقدم درمان بر بهداشت و پیشگیری و فقدان نگرش سیستمی در نظام جامع منابع انسانی	۸	هدف واقع نشدن استان گلستان به عنوان مقصد گردشگری	۳
مواد مخدر و اقتصاد نسالم وابسته به آن	۹	رتبه بالای درصد بیماران سرطان دستگاه گوارش کشور و خاورمیانه	۴
وجود بیش از ۱۸۰ هزار خانوار تحت پوشش نهادهای حمایتی نظیر خدمات گرفتن بهزیستی (وجود ۵۰ هزار معلول در استان گلستان که خود آمار منحصر به فردی در کشور می باشد)	۱۰	روند نزولی (معنادار) امید به زندگی نسبت به میانگین کشوری ناشی از مرگ و میر زودرس	۵

❖ اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و توسعه متوازن استان - بخش تولیدی

۱	فقدان مالکیت در زنجیره های ارزش و تامین در سطح ملی و بین المللی	۴	وقفه مزمن در پتانسیل یابی حوزه نفت و گاز (مطالعات و عملیات اکتشاف).
۲	حاشیه بازار بالا در بخش کشاورزی و سهم پایین تولید کننده از این حاشیه بازار	۵	عدم وجود زیرساخت های انرژی در قطب های تولید استان از قبیل اترک و شمال گمیشان
۳	عدم وجود پایانه های صادراتی محصولات کشاورزی در استان	۶	ناترازی شدید در ورودی و خروجی منابع آبی زیرزمینی (برداشت دو برابر از حد مجاز، بهره وری پایین، سهم بالای مصرف سنتی و چاه غیرمجاز آب در بخش کشاورزی). کاهش منابع آبی زیرزمینی و از بین رفتن منابع آبی قابل برنامه ریزی ناشی از بارش های طبیعی

❖ اصلی ترین دلایل عدم تعادل ها و توسعه متوازن استان - بخش زیربنایی

۱	نقصان در اتصال ایمن و کارا به شبکه های حمل نقل ملی و بین المللی در حوزه جاده ای، ریلی و دریایی	۵	کمبود زیرساخت های لازم برای توسعه بخش صنعت در شهرک ها و نواحی صنعتی (آب و برق و گاز)
۲	کسری در تراز تولید- مصرف برق (حداقل به میزان ۱۰۰۰ مگاوات در سال پایانی برنامه).	۶	عدم تناسب خطوط فوق توزیع (انتقال) در سطح استان با توسعه استان و نیاز وضع موجود
۳	ضعف حکمروایی و تنظیم گری دولت در حوزه مسکن (عرضه و تقاضا) و شهرسازی	۷	اتکای ۹۵ درصدی آب شرب استان به منابع زیر زمینی (با توجه به افزایش آلودگی آب های زیرزمینی) ایستان گلستان بالاترین ابتلا به سرطان را دارد
۴	بهره گیری ناکافی از ظرفیت های ترانزیت و موقعیت ژئوپلتیک استان برای تقویت تجارت خارجی		

❖ اصلی ترین قابلیت ها، مزیت ها و فرصت های توسعه استان - بخش اقتصادی

۱

موقعیت مناسب جغرافیایی و قرارگیری در مسیر کریدورهای بین المللی حمل و نقل (کوتاه ترین مسیر کشورهای اوراسیا، فلات مرکزی ایران و سواحل مکران) و بازارهای آسیای میانه و ارتباط با استان های خراسان، مازندران، سمنان و هم مرز با کشور ترکمنستان

۳

فضای نسبتا مناسب کسب و کار در استان (جزء ۴ استان اول کشور در بهره مندی از فضای مناسب کسب و کار بر اساس مطالعات مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

۲

بهره مندی از سواحل بکر و کارآمد سرمایه گذاری های محرک با تاکید بر اقتصاد دریامحور

۴

وجود منطقه آزاد تجاری - صنعتی اینچه برون و بهره مندی از گمرک مرزی با رتبه ۴۰ از ۹۰ گمرک کشور

❖ اصلی ترین قابلیت ها، مزیت ها و فرصت های توسعه استان - بخش اجتماعی - فرهنگی

وجود پیمان خواهرخواندگی بین استان گلستان و استان منگستائو قزاقستان، سامسون ترکیه و گوانگ ژو چین

۵

۱ برخوردار از آثار طبیعی و تاریخی منحصر بفرد در گردشگری نظیر آبشار کبودوال بعنوان بلندترین آبشار خزه‌ای دنیا، برج قابوس گنبد بعنوان بلندترین برج آجری دنیا، دیوار جرجان بعنوان طولانی ترین دیوار دست ساخت بشر بعد از دیوار چین، جنگلهای هیرکانی، پارک ملی گلستان و درازنو، میل رادکان و

بهره‌مند از وسیع ترین بافت تاریخی شهری زنده

۶

وجود زمینه های مساعد مشارکت گسترده مردمی در فعالیت های اقتصادی و اجتماعی در چارچوب نهادهای مدنی و NGO به ویژه جوانان و بانوان

۷

۲ امکان توسعه فعالیت‌های بازرگانی، فرهنگی، هنری و ورزشی با کشور های آسیانه میانه

۳ وجود تنوع قومی، مذهبی و فرهنگی

وجود زمینه های مساعد آموزش عالی علوم اسلامی برای کشور های اسلامی و آسیای میانه

۸

۴ وجود زمینه های قانونی برای توسعه ورزش، نگرش مثبت جامعه به فعالیت‌های ورزشی، گرایش بخش خصوصی و تشکل های داوطلب غیردولتی (NGO به سرمایه گذاری و خدمات رسانی در توسعه

ورزش

❖ اصلی ترین قابلیت ها، مزیت ها و فرصت های توسعه استان - بخش تولیدی

- ۱ وجود تنوع اقلیمی، اکولوژیکی و خاک جهت توسعه فعالیت های کشاورزی، دامپروری و آبزیان و تنوع محصولات آن
- ۲ وجود توان توسعه صنایع تبدیلی و بسته بندی بخش کشاورزی (زراعی و باغی، شیلاتی، دام و طیور و سلولزی).
- ۳ وجود شهرک ۱۰۰۰ هکتاری و منطقه آزاد اقتصادی
- ۴ بهره مندی از معادن ید، ذغال سنگ، صدف کوهی، بوکسیت، طلا و...
- ۵ برخورداری از مراتع اراضی مستعد و حاصل خیز جنگل های صنعتی، تجاری و زراعت چوب.
- ۶ احداث صنایع پتروشیمی و صنایع وابسته به گاز به لحاظ عبور خط لوله سراسری گاز (سرخس، نکا، آستارا و خط لوله کشور ترکمنستان).
- ۷ وجود سنت دیر پای بافت فرش و صنایع دستی ترکمن، گلیم، جاجیم، و ابریشم بافی در سطح روستاهای استان
- ۸ بهره مندی از ۲ کشت و صنعت مزرعه نمونه و چات
- ۹ دارای رتبه دوم کشوری در سامانه نوین آبیاری در حال اجرا (با حدود ۱۱ هزار هکتار در حال اجرا در کنار استان اصفهان - اجرا شده در استان گلستان ۵۲۳۴ هکتار رتبه پنجم کشوری در پروژه های اجرا شده) و رتبه اول کشوری در زهکشی زیرزمینی به میزان ۲۷ هزار هکتار

❖ اصلی ترین قابلیت ها، مزیت ها و فرصت های توسعه استان - بخش زیربنایی

۱

جایگاه ویژه گلستان به دلیل قرار گرفتن در مسیر جاده تاریخی و زیارتی مشهد مقدس و امکان ایفای نقش برجسته و منحصر بفرد با اجرای پروژه ملی راه آهن گرگان - گنبدکاووس - بجنورد - مشهد از طریق اتصال حداقل چهار استان مازندران ، گلستان ، خراسان شمالی و خراسان رضوی و بهبود و رونق اقتصادی و اشتغالزایی منطقه ، حمل و نقل ایمن و سریع مسافر و بار و نیز ترانزیت کالا .

۶

نقطه اتصال جمهوری اسلامی ایران به خط آهن دولتی با کشورهای ترکمنستان و قزاقستان (ریل دولتی . KTI)

۷

توانمند در تولید انرژی برق از منبع تجدیدپذیر نور خورشید.

۴

تبادل و سوآپ انرژی با کشورهای آسیای میانه

۸

بهره‌مندی از دو فرودگاه (بین المللی گرگان و کلاله) در شرق و غرب

۵

برخورداری استان گلستان از تنها جزیره ایرانی دریای خزر (جزیره آشوراده) و سواحل بکر دریای خزر و خلیج گرگان

۹

برخورداری از طبیعت چهارفصل و موهبت های طبیعی نظیر کوه و جنگل، دریا، دشت

❖ راهکارهای پیشنهادی جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها - بخش اقتصادی

نظارت و پایش دقیق، هوشمند و هدفمند بر منابع نظام بانکی در استان و هدایت آن در موضوعات پیشرفت (در اختیار بودن منابع برای ترسیم نقشه پیشرفت)

۵

منطقه آزاد تجاری - صنعتی - گردشگری در اینچه برون با رویکرد گسترش همکاری های صنعتی، معدنی و ترانزیتی با کشورهای آسیای میانه، CIS، شانگهای و جلب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی

۱

گسترش مدل های موفق اقتصاد محلی و دستیابی به الگوی مشارکت پذیر مردمی

۶

رویکرد دانش بنیانی در ساختار اقتصاد استان

۲

سرمایه گذاری شرکت های بزرگ و هلدینگ های سرمایه گذاری داخلی و شرکت های سرمایه گذاری بین المللی خارجی در استان.

۷

برنامه حمایت از تسهیل و توسعه تجارت داخلی و خارجی و تنظیم قوانین و مقررات مورد نیاز (تجهیز و راه اندازی زیرساخت های بازرگانی، پایانه های صادراتی و ...)

۳

بکارگیری الگوهای نوین تجهیز منابع نظیر صندوق های توسعه و سرمایه گذاری

۴

❖ راهکارهای پیشنهادی جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها - بخش اجتماعی - فرهنگی

۱	حکمرانی توسعه محلی در حوزه بودجه و مالیه عمومی	۶	فقرزدایی و تعدیل نابرابری های ناحیه ای، اجتماعی و اقتصادی و کاهش ضریب جینی در قلمرو استان
۲	تکمیل زنجیره های ارزش راهبردی تولیدات اولویت دار استان	۷	حفظ هویت، وحدت ملی و انسجام اسلامی در استان
۳	اولویت دهی به توسعه و گسترش گردشگری در استان با ارتقاء نقش و کارکرد ملی و بین المللی	۸	تقویت و تحکیم پیوند اقوام
۴	آموزش، تجهیز و حفاظت از منابع انسانی، تأمین اجتماعی و ارتقاء سطح بهداشت عمومی و سلامت و رفاه جوامع شهری، روستایی و عشایری.		
۵	توسعه و تجهیز امکانات تخصصی و فوق تخصصی مراکز درمانی استان		

❖ راهکارهای پیشنهادی جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها - بخش تولیدی

- ۱ مدیریت یکپارچه منابع آب شامل منابع آب سطحی و زیرزمینی، منابع آب نامتعارف (بازچرخانی آب) و آب دریا.
- ۲ اصلاح ساختار مصرف آب به ویژه در بخش کشاورزی و رعایت الگوی مناسب کشت با شرایط اکولوژیک مصرف آب
- ۳ گسترش و پشتیبانی مستمر از برنامه ها و فعالیت های مرتبط با حفظ ذخائر آبی در دریای خزر و خلیج گرگان
- ۴ بکارگیری فن آوری نوین و افزایش ضریب و نوسازی مکانیزاسیون بخش کشاورزی.
- ۵ بهره‌گیری از موقعیت جغرافیایی استان برای تولید و صدور کالا و خدمات به آسیای میانه و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا.
- ۶ تلاش همه جانبه برای تحول صنعتی و معدنی استان بر مبنای توسعه و اقتصاد دانایی محور به منظور توسعه پایدار صنعتی و معدنی استان
- ۷ تاکید بر توسعه پایدار و نقش آفرینی محوری در تولید محصولات استراتژیک کشاورزی (به عنوان قطب تامین امنیت غذایی کشور)
- ۸ ارتقاء جایگاه صنایع دستی از طریق ایجاد بازارچه و شهرک صنایع دستی و عرضه مستقیم محصولات در فضای مجازی به کمک شرکت های دانش بنیان .

❖ راهکارهای پیشنهادی جهت برون رفت از مشکلات و کاهش ناترازی ها - بخش زیربنایی

۱

توسعه و تکمیل حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی (_ اتصال راه آهن اینچه برون به شاهرود، _ ایجاد بندر سبز خزری - ایجاد بندر خشک اینچه برون) مرکز لجستیک مرزی اینچه برون) - ایجاد آزاد راه در استان) ، احداث آزادراه گنبد تا آستارا برای نوار ساحلی شمال کشور - ایجاد قطار سریع السیر ساحلی (از گنبد تا آستارا)

۲

تکمیل زیست‌بوم فناوری استان با رویکرد توسعه پایدار، توانمندسازی نیروی انسانی و ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری به ویژه برای استارت‌آپ‌ها

۳

توسعه مراکز نگهداری و ذخیره‌سازی کالا و خدمات شامل انبارهای مکانیزه، سیلوها و سردخانه‌ها شرکت‌های پخش و مراکز لجستیک

۴

افزایش ظرفیت تولید انتقال و توزیع انرژی (برق) در استان

۵

امکان بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های طبیعی ذخیره‌سازی گاز (قزله گنبد کاووس) و سایر سوخت‌های فسیلی در استان

۶

تأمین آب شرب استان از اتکاء به منابع زیر زمینی به تلفیقی از منابع آب زیر زمینی، سطحی، لب شور و نامتعارف و باز چرخانی آب

۷

اقتصاد دریامحور (پی جویی و پتانسیل‌یابی منابع نفت و گاز در دریای خزر، بخش صنایع کشتی‌سازی؛ ساخت کشتی‌ها و قایق‌های تفریحی کوچک و سازه‌های شناور، گردشگری دریایی و ساحلی، بخش شیلات (پرورش ماهی در قفس و ...)، بخش صنایع فراساحل (سکوی نیمه‌شناور در دریای خزر ، و لوله‌گذاری دریایی) ، بخش بنادر و فعالیت‌های بندری (با توجه به قرارگیری میهن عزیزمان در مسیر کریدورهای مهم بین‌المللی، بنادر نقش بسیار مهمی در توسعه حمل و نقل ترکیبی در تجارت بین‌الملل دارند .) ، بخش حمل و نقل دریایی ؛ ایجاد خطوط کشتیرانی دریایی (تفریحی، تجاری و مسافری) بین بنادر منطقه

الگوی توسعه استان گلستان:

در **آسیب‌شناسی شش برنامه توسعه قبلی** (یعنی برنامه‌های توسعه بعد از انقلاب اسلامی) کشور و ۴ برنامه توسعه استان (برنامه سوم توسعه تا برنامه ششم) و ناکامی‌های تجربی مشاهده شده در آن از یک سو و استناد به نشریه « مطالعه تطبیقی برنامه‌های توسعه در ایران و کشورهای منتخب » و نیز تحولات اجتماعی-اقتصادی روزافزون در دنیای امروز و عزم دولت سیزدهم در انجام اصلاحات اقتصادی گسترده و عدالت محور از سوی دیگر . باعث گردید تا استان در انتخاب الگوی توسعه برنامه هفتم و پی‌ریزی این اصلاحات تحول آفرین، توسعه پایدار را که یکی از پیامدهای اصلاحات اقتصادی تحول آفرین است را به عنوان الگوی توسعه برنامه هفتم انتخاب نماید. و در نهایت عدالت محوری به عنوان یکی از شاخصه‌های دولت سیزدهم و توسعه انسانی و دانش محوری که از ارکان توسعه هستند به آن اضافه شده است و الگوی توسعه استان با عنوان « توسعه اقتصادی پایدار، عدالت محور، مبتنی بر توسعه انسانی و دانش محوری » با رویکردهای بسیار مهمی که در زیر به آن اشاره شده انتخاب گردید .

توسعه پایدار بر چهار رکن: ۱. انسانی، ۲. اجتماعی، ۳. اقتصادی و ۴. زیست محیطی، استوار است. ایجاد پایداری در این چهار رکن، توسعه پایدار را ممکن می‌سازد. از این رو لازم است در برنامه هفتم به چهار رکن پایداری توجه کافی و وافر شود و مؤلفه‌های سنجش آن در حوزه انسانی، اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی به خوبی برای همه بخش‌ها و دستگاه‌ها تعریف شود تا حکمرانی نظارتی و پاسخگویی به نحو شایسته‌ای به اجرا درآید.

اساساً پایداری در توسعه را باید در بستر سند آمایش سرزمین و الزامات آن دنبال کرد، زیرا با نگاه آمایش سرزمین تضمین مطمئن‌تری برای استقرار پایداری در توسعه متوازن منطقه‌ای وجود خواهد داشت.

توسعه اقتصادی پایدار، عدالت محور، مبتنی بر توسعه انسانی و دانش محوری است

با رویکردهای زیر:

تقویت نگاه آمایشی و توجه به جنبه‌های فضایی توسعه (توزیع فضایی متعادل امکانات و فرصت‌ها و استفاده مطلوب از منابع طبیعی).

ایجاد زمینه رشد اقتصادی پایدار با اصلاح ساختار تولید و افزایش بهره‌وری و با تأکید بر اقتصاد دانش‌بنیان.

تناسب برنامه‌های توسعه‌ای و اقدامات عمرانی با ظرفیت‌های زیست‌محیطی و جلوگیری از تخریب منابع طبیعی .

ایجاد و تحقق عدالت اجتماعی با تأکید بر توزیع عادلانه (درآمدها، ثروت‌ها و فرصت‌های برابر به جهت دستیابی به بازارها و منابع اقتصادی) و

کاهش فقر و پیگیری جدی سیاست‌های فقرزدایی، تأمین اجتماعی و توجه به مناطق کم‌برخوردار و روستایی (عدالت اجتماعی) یا توسعه روستا

محور.

اصلاح ساختار اداری و اجرایی استان ، مقابله با فساد و تحقق نظام پاداش دهی بهینه و تقویت بخش خصوصی و نهایتاً برقراری یک نظام حکمرانی

مطلوب در استان و تقویت نقش آفرینی بازیگران و ذی‌نفعان در نظام برنامه‌ریزی توسعه استان.

تقویت سرمایه انسانی و اجتماعی استان با تأکید بر ارتقاء کیفی نظام آموزشی و کاهش آسیب‌های اجتماعی .

- تهیه و تدوین نقشه‌ شایستگی‌های منابع انسانی در بخش‌های مختلف اقتصادی .
- طراحی دوره‌های بازآموزی و توسعه‌ مستمر مهارت‌های حرفه‌ای و آموزش مهارت‌های مرتبط.
- ایجاد کانون ارزیابی و توسعه‌ منابع انسانی و غنی‌سازی و هدفمندسازی دوره‌های کارآموزی.
- توسعه‌ مراکز علمی دولتی و خصوصی در بخش‌های مختلف اقتصادی استان و نظارت بر آن‌ها.
- تقویت آموزش فنی و حرفه‌ای و تربیت نیروی ماهر و ورزیده و ایجاد بستر مهارت‌افزایی و توانمندسازی اقشار مختلف مردم .
- تقویت فرهنگی و فکری مردم جامعه بخصوص اقشار محروم و ارائه‌آموزش‌های همگانی.
- ارتقاء سطح آموزش و بهره‌وری نیروی کار با تحول در نظام آموزش.
- تعریف جوایز تعالی و توسعه‌ منابع انسانی در سطح جامعه . (طراحی پاداش منصفانه و مبتنی بر عملکرد)
- تعریف جوایز تعالی و توسعه‌ فردی برای شاغلان در بخش‌ها.
- تخصیص یارانه‌ها و ارائه‌ تخفیف‌ها و پاداش‌های مالی در برگزاری دوره‌های آموزشی.
- تهیه‌ بانک اطلاعات منابع انسانی در بخش‌های اقتصادی.
- ارتقای علمی دانشگاه‌های محوری و تخصصی استان و هدایت آنها به سوی دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم .
- تشویق و تقویت تشکیل نهاد های مدنی.
- تقویت و غنی سازی ،ارتقاء آموزش های عمومی جامعه.
- تامین امنیت شهروندان جهت حضور داوطلبانه در نهاد های اجتماعی وپرهیز از تصدی گری دولت دربخش های مختلف اقتصادی،فرهنگی ،اجتماعی در واگذاری فعالیت ها به نهاد های مردمی برای جلب مشارکت آنان در فعالیت ها .
- زمینه سازی ایجاد و تقویت نهادها ی اجتماعی و شبکه های اعتماد بین احاد مختلف مردم.

- اصلاح نیروی کار، سلامت افراد جامعه و ارتقای کیفیت زندگی.
- تبدیل شدن استان به مقصد گردشگری.
- تبدیل جزیره آشوراده تنها جزیره ایرانی دریای خزر به عنوان هاب گردشگری دریایی.
- ایجاد قطب‌ها و دهکده‌های توریستی، تفریحی، مذهبی، سیاحتی، گسترش اقامتگاه‌های سنتی و بومگردی در نواحی روستایی و تبدیل استان گلستان از یک گذرگاه گردشگران زیارتی و سیاحتی به مقصد گردشگران.
- توسعه زیرساخت‌های گردشگری – تهیه و اجرای طرح جامع گردشگری منطقه در حوزه‌های گردشگری تاریخی، طبیعی، اکوتوریسم، گردشگری سلامت، گردشگری رویداد محور و ورزشی.
- جایگاه ویژه در تولید و صادرات صنایع دستی (سنتی و بومی استان از جمله فرش ترکمن، گلیم و ابریشم)
- تأمین منابع پایدار آب و انرژی (رفع ناترازی آب و انرژی).
- تنوع در منابع تامین مالی پروژه‌ها و رونق تجارت خارجی.
- پیشرفت زیرساخت‌ها و لجستیک و سازماندهی و پیوستگی شبکه حمل و نقل ترکیبی و لجستیک متناسب با کانون‌های استقرار فعالیت و جمعیت.
- توسعه و عدالت در دسترسی به امکانات زیربنایی.

- تحول کشاورزی، اصلاح ساختار و نظام بهره‌برداری و استقرار کشاورزی هوشمند و پایدار با حصول اطمینان از امنیت غذایی، آب و محیط زیست.
- تنوع بخشی به اقتصاد متناسب با مزیت‌ها و قابلیت‌ها و تخصص‌های سرزمین (تشکیل و تکمیل زنجیره‌های ارزش محصولات کشاورزی، صنعتی و معدنی و توسعه صادرات با اولویت محصولات با ارزش افزوده بالا، کاهش خام‌فروشی مواد معدنی و افزایش ارزش افزوده بخش صنعت و معدن از تولید ناخالص داخلی، توسعه محصولات دانش‌بنیان بر پایه مزیت‌های رقابتی و قابلیت‌های دانش و فناوری مناطق، تولید و صادرات صنایع دستی سنتی و بومی استان از جمله فرش ترکمن، گلیم و ابریشم و ...)
- تکمیل زنجیره‌های ارزش و تأمین پایدار مبتنی بر تحولات فناورانه.
- توجه به طرح‌های زیرساختی و ضروری برای استان در حوزه‌های عمران و حمل‌ونقل و صنعت و نیرو و معدن و سلامت و کشاورزی.
- توجه به اقتصاد دریامحور به عنوان یکی از پیشران‌های توسعه استان.
- افزایش بهره‌وری در sme ها در کنار ایجاد و توسعه تعدادی صنایع بزرگ مقیاس و رقابت پذیر با بیشترین پیوندهای پسین و پیشین و با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی در استان (با توجه به وجود منطقه آزاد اینچه برون و شهرک ۱۰۰۰ هکتاری اترک).

- انجام سرمایه‌گذاری های مشترک اقتصادی با کشورهای همسایه با هدف توسعه تجارت و افزایش ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی استان در زمینه‌های زیر:
- ایجاد شهرک و شهر تخصصی صنعتی متالوژی به خصوص سرمایه‌گذاری مشترک با کشور قزاقستان ، با هدف واردات مواد خام معدنی و فرآوری آن در استان به منظور تأمین فلزات اساسی نظیر فولاد، مس، آلومینیم و ..
- ایجاد اسکله تخصصی در استان گلستان برای واردات مواد اولیه معدنی از کشور قزاقستان.
- ایجاد بندر تخصصی چوب با هدف تأمین چوب مورد نیاز کارگاه‌های مبل سازی و درب و پنجره و ... از روسیه
- انجام کشت‌های فراسرزیمینی .
- سوآپ نفت و گاز ، انرژی و غلات .
- توسعه همکاری های گردشگری با کشورهای منطقه (در زمینه تبادل گردشگر ، زیرساخت‌های گردشگری از قبیل: ساخت هتل‌ها و مهمان‌پذیرها ، قایق‌های تفریحی گردشگری ، تله کابین و دهکده‌ها و مناطق نمونه گردشگری) و....
- ساخت شناورهای تخصصی و مجهز صیادی به منظور افزایش راندمان صید و توسعه ناوگان صیادی و همچنین ساخت کشتی‌ها و قایق‌های کوچک تفریحی .
- ایجاد دانشگاه‌های دریایی و توسعه رشته‌های آموزشی مرتبط با دریا.
- حفاظت از تنوع زیستی و زیستگاه‌های حساس مناطق ساحلی با مشارکت کشورهای منطقه.
- جلوگیری از آلودگی دریا و صید بی‌رویه به منظور پایدارسازی منابع صیادی. (به خصوص ماهیان خاویاری)
- حل موانع صادرات با اوراسیا و افزایش گستره تبادلات ریلی با ترکمنستان از جمله در محور راه آهن اینچه برون گلستان (که زمینه‌ساز توسعه صادرات محصولات استان و تقویت نقش ترانزیتی راه‌آهن شده و توسعه بیش از پیش منطقه و استان‌های همجوار را فراهم می‌کند).
- ساماندهی تأمین چوب صنایع از طریق کشت فراسرزیمینی و تغییر الگوی کشت اراضی کم بازده زراعی به زراعت چوب .
- سرمایه‌گذاری مشترک با کشورهای همسایه و کشورهای عضو اکو برای ایجاد زیرساخت‌های گردشگری و همچنین توسعه خدمات گردشگری (گردشگری انواع مختلفی دارد و شناخت انواع گردشگری برای برنامه‌ریزی در این عرصه اهمیت به سزایی دارد).

- تبدیل منطقه آزاد استان به قطب پردازش صادرات . مناطق آزاد ، کانونی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و منطقه‌ای برای صادرات در کشورهاست. ولی کارکرد این مناطق طی یکی دو دهه اخیر در کشور ما بگونه‌ای بوده که با اظهار تأسف باید گفت: این مناطق به محلی برای واردات کالاهای مصرفی و لوکس تبدیل شده‌اند.
- شناسایی بخش‌های اقتصادی اولویت‌دار آینده بر اساس مزیت‌های رقابتی.
- توسعه محصولات دانش‌بنیان بر پایه مزیت‌های رقابتی و قابلیت‌های دانش و فناوری مناطق و صادرات این محصولات (کالاهای دانش بنیان) به دلیل برخورداری از ارزش افزوده بالا .
- انجام سرمایه‌گذاری خارجی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر، مناطق آزاد و... ،
- تقویت بخش خصوصی، عدم تصدی‌گری دولت، ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری بزرگ اقتصادی و سودده در بخش تولید استان.
- اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و در نهایت توجه ویژه مسئولین به ایجاد جو همکاری در استان.
- دیپلماسی فعال اقتصادی یا استفاده بهینه از ظرفیت‌های آن برای ارتقای جایگاه استان در منطقه ، بگونه‌ای که هرگونه مذاکرات سیاسی با کشورهای دیگر در نهایت به انتقال فناوری و سرمایه‌گذاری مشترک خارجی و سرانجام تقویت بخش تولید در استان بیانجامد.
- ایجاد مراکز اورژانس و فوریت‌های پزشکی (احداث اورژانس هوایی و هسته‌ای، احداث مرکز درمان هسته‌ای فوق تخصصی ، احداث مرکز درمان تخصصی سوانح سوختگی) در استان .
- مقابله با بیابان زایی و تثبیت کانون‌های گرد و غبار.

➤ انجام خاک‌ورزی حفاظتی در مقابل خاک‌ورزی‌های مرسوم ، ایجاد پوشش گیاهی و کمربندهای جنگلی با استفاده از درختان مقاوم همچون زالک و عرعر و... در مقابل گرد و غبار، با اجرای طرح‌های ملی مرتع‌داری و زراعت چوب در مراتع کم‌بازده استان با استفاده از تصفیه پساب فاضلاب‌های شهری استان و تقویت دیپلماسی منطقه‌ای و همکاری‌های مشترک تحقیقاتی با کشورهای همسایه و انعقاد پیمان‌های منطقه‌ای و محیط زیستی ، بویژه برای کنترل و مهار کانون‌های گرد و غبار با منشأ داخلی و نیز کشورهای همسایه استان که منشأ و کانون ریزگردها هستند از جمله کشور ترکمنستان.

➤ بازاریابی ، تولید و تجاری سازی محصولات و کالاهای مورد نیاز کشورهای منطقه با اولویت استقرار در شهرهای مرزی و با تأکید بر سرمایه‌گذاری مشترک.

➤ ارتقاء امید به زندگی ، تأمین سلامت ، تغذیه سالم و دسترسی به مسکن مناسب برای ساکنان همه مناطق استان.

➤ تسریع در ایجاد زیرساخت‌های انتقال و شیرین سازی آب دریای خزر برای تأمین کسری آب شرب، کشاورزی و صنعت در جنوب شرق دریای خزر توسط وزارت نیرو.

➤ استفاده از فناوری‌های نوین و دانش بنیان جهت حفظ ژنوم و اصلاح نژاد در دام سبک و سنگین با تأکید بر نژادهای برتر بومی استان که منجر به افزایش کمی و کیفی تولیدات گردد.

➤ ترسیم همبندها و تناظرات علم، مهارت و اشتغال.

- احداث، توسعه و تجهیز آموزشگدهای فنی و حرفه‌ای (احداث و تکمیل سالنهای چند منظوره برای تربیت نیروی کار فنی و ماهر موردنیاز بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات منطقه)

➤ تطبیق برنامه‌های توسعه صنعتی (صنایع کشاورزی و صنایع مرتبط) با مزیت‌ها و ظرفیت‌های تولید محصولات کشاورزی در هر منطقه مبتنی بر توان اکولوژیک و آب قابل برنامه‌ریزی .